

bb 75. időjárásjelentés

sk-lm la

1964. szeptember 7.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. szeptember 7-én,
hétfőn este:

hűvös, szeles idő

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, további
esőkkel. kedden a felhőzet felszakadozik és már csak néhány
helyen lesz átfutó eső. élénk, időnkint erős északi szél. a
hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 18-22 fok között./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 63.sz hír/ norvég pártmunkásküldöttség érkezett hazánk-
ba/ negyedik sorában nem a párt főtitkára, hanem

t i t k á r a

irandó!
/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 62.sz. hír/ a kubai külügyminiszter felesége átuta-
zott magyarországon/ első bekezdésének második sorából a
„ n e m z e t k ö z i „ szó

törlendő!!!!

/mti/

--

bb. 76. fogadás a brazil nemzeti ünnep alkalmából

t/bc/sk/a/sr

1964. szeptember 7.

manuel antonio de pimentel brandao, a braziliai egyesült
államok budapesti követet a brazil nemzeti ünnep alkalmából hét-
főn este fogadást adott.

a fogadáson megjelent szarka károly külügyminiszterhelyette,
bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, kallós ödön, a
magyar kereskedelmi kamara elnöke, a külügyminisztérium több ve-
zető munkatársa, a társadalmi és a kulturális élet számos képví-
selője. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képvisel-
tek számos vezetője és tagja./mti/

20.40/a

- 38 -

-Vége- /ka

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6 7. Telefon: 100 400, 200 400

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti bel földi hírek

1964. szeptember 8.

bb 1.,, egészségügyi életrajz,, a betegekről - szakellátást
nyújtó körzeti rendelők épülnek

hi/tné/s

zs

1964. szeptember 8.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya új betegnyilvántartási rendszert - karton- dokumentációt - vezet be a körzeti orvosi rendelőkben. az eredményes gyógyítás szempontjából ugyanis fontos követelmény, hogy az orvos pontosan tudja, milyen betegségen esett át, vagy milyen kezelésben részesült korábban egy-egy betege. ezekre a kérdésekre maga a beteg a legtöbbször nem tud érdemleges választ adni, mert az évek során az adatok feledésbe merültek, a kórházi orvosok adminisztrációs munkáját is megkönnyíti - az új módszer. lényege, hogy az első jelentkezéstől kezdve a beteg személyi adatait tartalmazó kartonon folyamatosan nyilvántartják az egymást követő orvosi vizsgálatok megállapításait, s a beteg egyéni körülményeit is feltüntetik. mivel számos gyermekbetegség a későbbiekben is kihat az egészségi állapota, az új nyilvántartás fokozatosan kibővíti majd: a serdülő fiatalok kartonjai a gyermekorvosoktól átkerülnek a körzeti rendelőkbe, s ilyen módon bizonyos idő után minden budapesti lakosról az orvosok rendelkezésére áll majd egy megbízható ,, egészségügyi életrajz,,.

az egészségügyi ellátást kívánják javítani a szakosított körzeti orvosi rendelők mindinkább kiépülő hálózatának korszerűsítésével is. a tapasztalatok szerint az olyan körzeti orvosi rendelőt lehet valóban korszerűnek tekinteni, ahol egy épületben megtalálható az orvosi alapellátást nyújtó röntgen, az ekg és a laboratórium, s lehetőleg fogászati és nőgyógyászati rendelés is van. ezért az egy-két munkahelyre berendezett kisebb körzeti rendelők helyett kialakítják a nyolc orvossal dolgozó, szakellátást is nyújtó intézmények hálózatát. néhány ilyen már van a fővárosban, s úgy tapasztalják, hogy ezekben zavartalanabb a munka, gyorsabb a keresőképesség elbírálása, a betegeket nem kell máshová küldeni szakrendelésre. jelenleg a csepeli csillag telepen épül szakosított orvosi rendelő, később az erzsébet királyné uton, a lakatos utcai lakótelepen és rákoscsabán hoznak létre egy-egy hasonló, korszerű intézményt./mti/

--
-i-

/ka

op. 2. két bemutató és az elmúlt év nagy sikerei darabjai a thália színház szeptember-októberi műsorán

ol/gk/s zs

1964. szeptember 8.

a thália színház szeptember 26-án sastre: az ördög és a jóisten című darabjának bemutatójával nyitja kapuit. másnap, 27-én ismét bemutatót tartanak: alekszandr stejn: ember és ember című művét hozzák színre.

az évadnyitó bemutatók mellett nagy sikerei repertoár-darabok teszik változatossá a színház szeptember-októberi műsorát. továbbra is műsoron tartják fejes endre eddig 101 előadást megért rozsdatemetőjét, diderot: az apáca című művét és ismét műsorra tűzik saul lewiit amerikai írónak egy bírósági tárgyaláson játszódo „parancsra tettem„ című darabját is.

a thália színház jegypénztára szeptember 11-től kezd meg az első előadások jegyeinek árusítását./mti /

--

op. 3. fügeszüret cegléden

vid ká/sk/s la

1964. szeptember 8.

cegléden harminc család kertjében növekszik fügefa. a délszaki növényt egy szenvedélyes amatőr kertész, kutasi sándor, a városi tanács dolgozója honosította meg a városban. tizenöt évvel ezelőtt ültette el kertjében az első fügebokrot, amely azóta 15 méter hosszan elnyúló növényé terebélyesedett. a fügefáról kutasi sándor júliusban csaknem öt kilo termést szüretelt, s most, a második szüret idején, mintegy harminc kilóra számít./mti /

--

op. 4. ■ képzőművészeti könyvkiállítások és könyvvásárok vidéken

de/sk/s zs

1964. szeptember 8.

a képzőművészeti alap kiadóvállalata a megyei tanácsokkal, a társadalmi szervezetekkel, a könyvtárakkal és az iskolákkal együttműködve vásárlással egybekötött kiállításokat rendez képzőművészeti könyvekből, kiadványokból vidéki városokban. egy-egy eseményen művészettörténészek is részt vesznek és előadásokat, ankétokat tartanak a képzőművészet kérdéseiről. első alkalommal „a képzőművészeti könyv heves megyében„ címmel rendezik meg az akciót egerben és a megye néhány városában. ezt követően folyamatosan felkeresik a többi megyeszékhelyet és a nagyobb városokat is./mti /

--
- 2 -

PK

op. 5. tizenhét éves agancsu szarvasbikát lőttek hűgyészen

vid/ká/tr/s la

1964. szeptember 8.

a tolna megyei hűgyészi erdőségben kitünő eredménnyel kezdődött az idei gímszarvasvadászat: eugen cord nyugatnémet vadász, aki az elmúlt télen is „aranyérmest„ zsákmányolt, egy páratlan 18-as, kilenc és fél kilogrammos agancsu szarvasbikát lőtt a duzsi vadbefogónál. eugen cord két vadásztársa is hasonló pompás trófeára pályázik./mti /

--

-3-

PK

ob.6. ipari varrógépeket szállítunk bulgáriának

i sl/sk/n/ki

1964. szeptember 8.

a kgst ajánlására csepelen öt korszerű konfekció ipari géptípus gyártását szakosították. a jövőben más szocialista országok részére is mi szállítjuk a gombfelvarró, a pikirozó, a reteszelő gépeket, a kardkéses szabásgépeket és bizonyos fajta vasalógépeket. az új ipari gépek mintapéldányait több szocialista országban kipróbálták, azokról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak és néhány ország már be is jelentette, hogy vásárolni kíván a csepeli ipari varrógépekből. az első rendelés bulgáriából érkezett, részükre 80 szabásgépet, 60 gombfelvarró és 30 pikirozó gépet készít első tételként a csepeli kerékpár- és varrógépgyár. a szabásgépek már készek, a pikirozó gépeket a negyedik negyedben, a gombfelvarrókat pedig a jövő év elején szállítják./mti/

..

bb.7. felnőtt oktatási tájékoztató a dolgozók iskoláiba járó hallgatóknak

i vt/sk/n/zs

1964. szeptember 8.

az általános és középiskolák esti, valamint levelező hallgatói részére felnőttoktatási tájékoztatót adott ki a szot és a művelődésügyi minisztérium. a csaknem 30 oldalas füzet, egyenek közt választ ad az esti és levelező hallgatók beiratkozásával kapcsolatos kérdésekre, s tájékoztat a dolgozók gimnáziuma esti és levelező tagozatának tantárgyairól és óratervéről. utmutatást ad a tanulásra és arra is, hogyan készüljenek fel a hallgatók a beszámolókra, a fél évi évvégi vizsgákra, az érettségire, illetve képesítőre. az összeállítás beszámol a tanulmányi szabadságról és egyéb kedvezményekről, valamint a felsőoktatási intézményekben lehetséges továbbtanulásról.

az 50. 000 példányban készült tájékoztatót az üzemekben és a dolgozók önálló iskoláiban kaphatják meg az érdeklődők./mti/

..

ob.8. farkasok garázdálkodnak bugacon

vid/ká/sk/n/la

1964. szeptember 8.

bugacon már majdnem egy éve garázdálkodnak a sokáig kőbor-kutyáknak vélt farkasok. a nagykiterjedésű nádasokból ki-kicsapnak és pusztítják a környező állami és termelőszövetkezeti gazdaságok juhállományát. eddig már egy kisebb nyáj esett áldozatul a farkasoknak: összesen 26 birka. a kár azonban ennél is nagyobb, a bugaci erdőgazdaságban, ahol szinte „terített asztalt”, találnak a ragadozók, sok fácánt, nyulat és őzgidát találnak összeroncsolva az erdészek. a farkasok közül eddig még egyet sem sikerült puska-végre kaoni./mti/

..

8.45/-n

-4-

910 200

bb 9. októberre befejezik a visegrádi salamon torony helyreállítását - négy évi munkával elkészült az anjou kut

vid gö vm ki

1964. szeptember 8.

évekkel ezelőtt kezdték meg a visegrádi salamon torony helyreállítását az országos műemléki felügyelőség szakmunkásai. a 240 négyzetméter alapterületű és csaknem 34 méter magas építmény hiányzó falrészeit 800 köbméter betonnal és 500 köbméter egyéb építőanyaggal pótolták. a munka érdekessége volt, hogy hazánkban ilyen nagy felületen itt alkalmazták először a jobbára andezit zuzalékból és kötőanyagból kevert ugynevezett kőbetont. a kőművesek elkészültek a munkával és már csak a kisebb szereléseket kell elvégezni.

a neves műemlék épület földszintjén állították fel az ugynevezett anjou kutat. a nyolcszögletű diszkut darabjait mátyás király palotájának feltárásánál találták meg. a mintegy 6 méter magas, faragott kőoszlopokkal diszitett kutnak csak a hatvan százaléka került napvilágra, ezért csaknem másfél évig tartott, amíg rekonstruálták eredeti formáját. a toronyban négy évig építették a diszkutat. azért vett ilyen sok időt igénybe, mert az egységek darabjait oxitín lakkal ragasztották össze. az egyik oszlopot például csaknem ezer töredékből állították helyre. az eredeti kut hiányzó részeit műkövet pótolták.

a földszintről két csigalépcső vezet az emeletekre. az első és a narmadik szint a visegrádi muzeum hajléka lesz. itt mutatják be a látogatóknak a visegrádi ásatásoknál napvilágra került leleteket. a második emeleten tanácskozó termet rendeznek be, a tetőteraszt pedig kilátóvá képezik ki. a helyreállítási munkáknak másik érdekessége, hogy a termekben, a schulek frigyos tervai alapján 1870-ben készült falpótlásokat bevakolták és csak az eredeti falakat hagyták szabadon.

a toronyban jelenleg asztalosok, lakatosok, villany-és vízszelők dolgoznak. októberre azonban ők is befejezik a munkát. a hazánkban megrendezésre kerülő műemléki kongresszust már a salamon torony előadótermében szeretnék megnyitni./mti/

..

ob 10. magyar oktatófilm bemutatása egy jugoszláviai nemzetközi tanácskozás programjában

i vt sk vm zs

1964. szeptember 8.

a jugoszláviai badijában ült össze az iskolai testneveléssel foglalkozó nemzetközi tanácskozás. hazánkat a konferencián nyíri jános, a művelődésügyi minisztérium és sós istván, a magyar testnevelési és sportszövetség munkatársa képviseli. a tanácskozáson bemutatják az „előzziük meg a testnevelési palaszeteket”, című kétrészes magyar oktatófilmet is, amelyet a pedagógusok szakszervezetének javaslatára az iskola filmintézet készített./mti/

9.00/-n

-5-

910 200

bb. 13. miből, hogyan készítették tégláikat a régi rómaiak és magyar geológusok ujszerű vizsgálata

1/tz/tm/rj vg

1964. szeptember 8.

az eötvös loránd tudományegyetem földtani tanszékén dr. vadász elemér kossuth-díjas professzor kezdeményezésére megkezdtek a régi római kori téglák anyagának pontos meghatározását. a korszerű anyagvizsgáló módszerekkel folytatott munkában már meg is születtek az első megállapítások.

az aquincumi téglákban például ugyanazt a „kiscelli agyagot”, ismerték fel, amilyennel ma az óbudai téglagyár dolgozik. a római téglákban ugyanolyan ősi élőlény-maradványokat találtak, mint amilyenek ma is jellemzik a kiscelli agyagot. ugyanebből az anyagból készült régi római téglák kerültek elő a mai kiscelli utcában, a szép völgyi uton, a fő utca bem-téri szakaszán, sőt a jelenlegi dunaujváros területén is. annál meglepőbb, hogy ezzel szemben aquincummal átellenben a pesti oldal hajdani lakói már külön égettek téglát a maguk számára a kőbányai agyagból, amelyet, hogy egyszerűen átvitték volna a dunán az aquincumi, késztermékeket,.

e kutatások közben a szakemberek sok mindent tudnak kiolvasni a legapróbb jelekből is. egy váctól nem messze talált római kori téglán például erősen bemélyedt kutya-lábnyomot, a dunaujvárosi téglákon pedig madár-nyomokat találtak. ebből meg tudták állapítani, hogy a téglagyártás, technológiájában, a formálás után már a római korban is a szabadban való elszáritás következett, hiszen csak eközben hagyhatták ott nyomaikat az arra járkáló állatok a még lágy agyagban.

vadász professzor munkatársai és tanítványai legujabb megkezdtek a római korból fennmaradt egyéb - kerámia, vas, stb. - leletek vizsgálatát is. így akarnak nyomára jutni annak, hogy az őskortól kezdve az egymást követő korszakok embere milyen anyagból, hogyan és hol készítette, hogyan és hova szállította, miképpen adta el, vagy szerezte meg eszközeit, használati tárgyait, stb. e kutatásokból a szakemberek a társadalom fejlődéséről, alakulásáról szerzett eddigi ismereteink gazdagodását várják. /mti/

--

9.04/-n

-6-

1015 Zrel

bb. 11. magyar-lengyel cseremlison, prágai vendégszerelés, a bartók évforduló előkészületei a művészeti együttesek őszi ter-
veiben

i áe/tné/gy/zs

1964. szeptember 8.

budapest nagy művészeti együttesei változatos, gazdag programmal készülnek az őszi évadra.

a duna művészegyüttes lengyelországi vendégszerelésre készül. a tervek szerint 12 előadást tartanak lengyel városokban, s bemutatják többek között az „emlékezz!”, című táncballadát, amely a fasizmus áldozatainak állít emléket. a már több előadásra nagy sikert aratott „barátok”, című táncszatira és a „randevu sok szem közt”, című táncjáték ugyancsak lengyelországi programjukon szerepel. hazatérésük után hosszabb békés megyei turnén vesznek részt. közben új bemutatóra is készülnek. a caligula-cirkusz, a pajkos ámor című táncjátékok elsősorban a kispolgári mentalitást állítják pellengérré a tánc művészi eszközeivel. a gorkij klasszikus novellájának alapján készült csudra makar című romantikus táncjáték ugyancsak érdekes vállalkozás. az új műsort több önálló esten mutatják majd be a fővárosi közönségnek.

az építők „vadrózsák”, együttese ugyancsak külföldi vendégszerelésre készül: szeptember közepén több előadást tartanak prágai julius fucik park színpadán. elsősorban a nagysikerű magyar népi táncokkal: az üvegestáncsal, a legényessel, a cigánytáncsal mutatkoznak be a prágai közönségnek. már most készülődnek a felszabadulás 20. évfordulójának megünneplésére is. a tervbe vett önálló esten többek között a budapesti közönség is láthatja a szegedi ünnepi játékokon nagy sikert aratott vidróczy-szvitet, s 30 perces táncjáték készül kodály háry jános című daljátékának zenéjére is. a 10 éves működésük legsikeresebb számaint bemutató esten újra színre kerül többek között a jókai regénye alapján készült sárga rózsa című táncjáték.

az okisz erkel ferenc művészegyüttese bartók halálának évfordulója jegyében készül az új évadra. tervezik, hogy jövőre ismét megrendezik a hagyományos kórusfesztivált, az együttes a fesztiválra bartók több kórusművét tanulja be. a következő hónapokban egyébként több vidéki városban vendégszerepelnek, s önálló hangversenyen szándékoznak bemutatni az elmúlt évek munkásságának eredményeit. /mti/

--

9.10/-n

-7--

910 Zrel

bb. 18. jogász-, kisiparos találkozó, gazdag irodalmi művészeti program - kapunyitás előtt a kerületi népfront klubok

i/di/tm rj zs

1964. szeptember 8.

szeptember második felében és október elején megélénkült az élet a főváros több mint tíz kerületi népfrontklubjában. a kapunyitás előtt mindenütt újjá-alkították a házigazda tisztét betöltő társadalmi bizottságokat, s gondos munka előzte meg az őszi-téli-tavaszi programok összeállítását. az összejöveteleket, előadásokat és más események tervét a legtöbb helyen rögtönzött közvéleménykutatások és az előző évad tapasztalatai alapján formálták; elhagyták azokat a rendezvényeket, amelyek nem találtak visszhangra a látogatók körében, s ügyeltek arra, hogy a népszerű témák a korábbinál nagyobb számban szerepeljenek a programban.

pestlőrincen például az utazni-szeretőkhez szól az egyik őszi-téli előadásorozat, amely nemcsak hazánk legszebb tájaival, hanem a környező országok lakóinak életével is megismerteti az érdeklődőket.

az 5. kerületi népfront vörösmarty klubjában, ahol csaknem 200 törzsvendéget tartanak számon, a hagyományok szellemében a következő hónapokban is gazdag kulturális programról gondoskodnak. író-olvasó találkozókat rendeznek, s rendszeresen megvitatják majd a 64-65-ös színházi és filmévad jelentősebb újdonságait. csepelen megállapodtak a szabó ervin könyvtár kerületi fiókjával, hogy 150 kötetből álló gyűjteményt bocsát a népfrontklub rendelkezésére, s gondoskodik arról, hogy mindig friss könyvek között válogathassanak a látogatók. a 11. kerületben a népfront vezetői a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselőit látják majd vendégül a klubban. egyebek között fehér asztal mellett találkoznak a jogászokkal, képzőművészekkel és a kisiparosokkal. a városrészben élő festőkkel, szobrászokkal arról a tervről tanácskoznak majd, hogy képzőművészeti kiállítást rendeznek a felszabadulás 20. évfordulójának köszöntésére. kispesten - az elfogadott klub-program tanúsága szerint - megrendezik a dal barátnak és a kerület veteránjainak összejöveteleit. havonként egyszer pedig a kerület tanácstagjai és a népfrontbizottság segítő-társai gyűlnek össze./mti/

--

9.15/-n

-8-

925 Zeln

bb 17. százmillió egér a baranyai mezőkön

vid ká tr vm

1964. szeptember 8.

a baranyai mezőket eddig példa nélkül álló tömegben lepték el az egerek. helyenként valóságos szitává lyuggatták a táblákat. májusban még „csak”, 17.000 holdon figyeltek meg egérfertőzést, a szeptemberi felmérések szerint viszont már több mint 40.000 holdat leptek el ezek a falánk rágcsálók. a növényvédő szakemberek becslése szerint mintegy százmillióra tehető a mezei egerek száma. nagy pusztítást végeznek a szántóföldeken, a déli járásokban sok helyen valósággal letarolták a gabona-és a lucernatáblákat.

az őszi munkák megindulásával egyidőben teljes erővel megkezdődött a mezei egerek irtása. a leghatékonyabb mérgeket „vetik be”, ellenük az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek. ugyanakkor a természet maga is védekezik az egérinvázió ellen. a hussal élő madarak - gólyák, baglyok, vércsék, szürke varjak és egerésző ölyvek - tavasz óta pusztítják a rágcsálókat, ujabban pedig fertőző betegségek ütötték fel a fejüket az egértelepeken./mti/

--

bb 19. hatévi szabadságvesztés szurkálásért

vid j vm sr

1964. szeptember 8.

nagy istván komlói bányacsillás fiatal feleségét a vājáriskola előtt többször megszurkálta. a gyilkosság kísérlet után a kést eldobta, majd a rendőrségre ment, ahol bejelentette tettét. a mentők a fiatalasszonyt kórházba szállították és csak a gondos orvosi kezelés mentette meg az életnek.

az elmeszakértő szerint nagy istván ideges, ingerlékeny természetű, kóros lelkialkatu személy. a bíróság tettéért hatévi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

--

bb 20. több mint százezren keresték fel a nyár folyamán a büki gyógyfürdőt

vid j vm sr

1964. szeptember 8.

a vas megyei bük községben 1957-ben olajkutatás közben 58 celsius fok hőmérsékletű vizre bukkantak. a termálviz gyógyfürdőzésre és ivókurára egyaránt alkalmas, s ezért fürdőhellyé építették ki a 10 atmoszféra nyomással működő kut környékét.
/folyt.köv./

9.20/-n

-9-

925 Zeln

/bb 20. több mint.....1.folyt./vm

az idei nyáron több mint százezren fürödtek a büki gyógyvizben. a későbbiekben új medencékkel, szállodával és kádfürdővel télen-nyáron üzemeltethető fürdőhellyé fejlesztik a gyomorbántalmakban és mozgásszervi betegségekben szenvedők gyógyhelyét./mti/

bb 21. bitufa gyártását kezdik meg zalalövön

vid lk vm ki

1964. szeptember 8.

zala megyében a múlt években több kisteljesítményű téglagyárban megszüntették a termelést. a megye helyiipari vállalatai a leállított gyárak épületeit hasznosítják. töfeyen kályhacsempemáz és kerámiagyártásra rendezkedtek be a volt téglagyárban, zalalövön pedig bitufa gyártását kezdik meg. a bitufa kiváló burkolóanyag, amit nemrég állítottak elő a kutatók. istállók, sertésólak, fiasztók padlójának burkolására használják. a terv szerint annyi bitufát gyártanak majd, hogy más megyékbe is szállítsanak./mti/

bb 22. üzemszerűen termel a balatonfüzfüdi papirgyár új, osztrák gyártmányú hőkicserélő berendezése

vid lk vm ki

1964. szeptember 8.

a balatonfüzfüdi papirgyárban nagyarányú rekonstrukciós munkákat végeznek, amelyek során régi gépegységeket cserélnek fel újakkal és a meglevőket korszerűsítik. a munkákból osztrák vállalatok is jelentős részt vállaltak. segítségükkel új irkagyártó gépsort helyeztek üzembe, amely az idei tanévre nagyobb mennyiségű fűzetet gyártott már. nemrég megkezdte az üzemszerű termelést az ausztriából szállított hőkicserélő berendezés, amely 30 méter magas toronyból áll. az új létesítmény minden tekintetben beváltotta a hozzá fűzött reményeket és a szakemberek számítása szerint évente legalább egymillió forintos megtakarítást érhetnek el alkalmazásával. a megtakarítás abból adódik, hogy a berendezés segítségével négyezer tonna papírt „hulladékként”, kezelt gőzzel szárítanak meg./mti/

9.25/-n

933 Zseli

-10-

bb. 12. jevgenyij pjankov szovjet pilóta sírját keresik kecskemét határában

vid j/gy/sr

1964. szeptember 8.

galina deskova nemrég levelet írt az mszot-nek. arra kéri a baráti társaságot, hogy kutassák fel testvérének jevgenyij andrejevics pjankovnak, a második világháborúban hősi halált halt szovjet pilóta-főhadnagynak a sírját. deskova leírja többek között, hogy testvére 1944. november 7-én lajosmizse környékén megsebesült és kecskeméten halt meg ugyane hónap 12-én. a levélben a hős pilóta sírjáról készült fénykép is érkezett, amelyet valószínűleg egyik katonatársa juttatott el annakidején a hozzátartozókhoz. a sír pontos megjelölésére a kecskeméti „nyomolvasó uttorókat”, kérte fel az mszbt bács-kiskun megyei titkársága./mti/

bb. 14. újtipusu mosógép sorozatgyártását kezdték meg

vid lk/gy/ki

1964. szeptember 8.

a hajdusági iparművekben újtipusu, szögletes mosógép sorozatgyártását kezdték meg. a 102-es típusu gép a korábbi szögletes mosógép továbbfejlesztett, kis méretű, de azonos teljesítményű változata. mérete és súlya kisebb a réginitél, s így jobban alkalmazkodik a korszerű lakás követelményeihez. az év végéig 30 000 ilyen mosógépet gyártanak./mti/

bb. 15. televízió erősítőállomás épül salgótarjánban

vid lk/gy/ki

1964. szeptember 8.

a posta műszaki hivatal és a salgótarjáni városi tanács együttlüködésével televízió reléállomás építésének előkészületei kezdődtek meg salgótarjánban. az állomást, amelynek 60 méter magas tornya lesz, a város mellett emelkedő kálváriahegyen építik fel. az adó harminc kilométeres körzetben teszi majd lehetővé a jó vételt. jelenleg a tereprendezésen és a hegyre felvezető út építésén dolgoznak./mti/

bb. 16. „pattogó golyók”, - a bécsi vásáron

vid lk/gy/ki

1964. szeptember 8.

a szeptemberi bécsi vásáron a metalimpex pavilonjában önálló kiállítást rendez be a magyar gördülőcsapágy művek, harminchat különböző golyó és kugörgős csapágyon kívül kiállítanak három vasuti ágytocsapágyat is. először mutatják be az ugynevezett pattogó golyókat. öt műanyagcsőben pattognak majd 40-50 centiméteres magasságra a debrecenben gyártott acélgolyók, bizonyítva, hogy jó anyagból és kiváló minőségben készültek. a „pattogó golyók”, látványos bemutatójára a hazai bemutatást megelőzve első alkalommal bécsben kerül sor./mti/

9.25

933 Zseli

- 11 -

bb 23. vándor fodrász-szalonok a tanyavilágban - negyven új szolgáltatató egység szolnok megyében

vid lk vm ki

1964. szeptember 8.

néhány nagyobb tanyai település kivételével szolnok megyének mind a 72 községét bekapcsolták a kisipari szövetkezetek javító szolgáltatásába. az idén negyven új cipő-, ruha- és órajavitó egység, illetve fodrász-szalon kezdte meg működését. a tanyai településeket vándorfodrász-szalonok keresik fel, hideg és meleg dauerokat készítenek, manikűröznek, kozmetikai tanácsokat adnak. tisztaszentimrén, nagyivánon a járási szövetkezet gépkocsija hetenként megfordul, összeszedi a javításra váró cipőket, ruhaféléket, műszaki cikkeket és néhány nap múlva készen viszi vissza. a mozgó egységek jól beváltak, nagy forgalmat bonyolítanak le. az idén mintegy negyedmillió forint értékű javítást végeztek. a járszásban összevonták a híres járszjókóhalmi, járszapáti és járszárókszállási cipész-szövetkezeteket. a lakosság szolgáltatásán túl - az idén először - angol és svéd megrendelésekre is készítenek cipőket. a közeljövőben 8.500 pár fehér női korcsolyacipőt exportálnak./mti/

bb 24. leltárhiány nélkül vizsgázott a járszásági tanyavilág első eladó nélküli boltja

vid ká tr vm

1964. szeptember 8.

a járszapáti alkotmány termelőszövetkezet 1. számú tanyai üzemegegységében bezárta kapuit a járszásági tanyavilág első elárúsító nélküli nyári idényboltja. a helyi földművesszövetkezet mintegy huszezer forint értékű fogyasztási cikket: élelmiszert, konzervet, sört, hűsítő italt, háztartási árut helyezett ki az üzletbe. a mezőn dolgozó szövetkezeti tagok a számukra legmegfelelőbb időpontban vásárolhattak. kulccsal kinyitották az üzletet, a kiválasztott áruért járó pénzt a kasszába tették, majd a kulcsot visszatették a helyére. a járszapáti földművesszövetkezet az idénybolt zárása után elkészítette a leltárt. két hónap alatt 32.000 forintot forgalmaztak, s az egyenleg néhány forintos többletet mutatott ki. a kedvező tapasztalatok alapján a jövő nyáron már hat helyen nyitnak eladónélküli boltot a járszásági tanyavilágban./mti/

9.40/-n

-12-

945 Zeli

bb. 26. „hallgatói csucs”, a debreceni orvostudományi egyetemen

vid/j/rj sr

1964. szeptember 8.

debrecenben 1918-óta képeznek egyetemi szinten orvosokat. a most kezdődő 1964-65-ös tanévben a hallgatók létszáma meghaladja az egyetemet. ilyen nagy létszámra még nem volt példa. az orvostudományi egyetem 29 tanszékkal, 15 klinikával, 14 elméleti intézettel és 391 professzorral, oktatóval és kutatóval működik.

a „hallgatói csucs”, mellett még két érdekes jelenség is tapasztalható. néhány esztendővel ezelőtt a felvételre jelentkezők száma meghaladta a hatszázat is. az utóbbi években csökkent az érdeklődés az orvosi pálya iránt. a jelentkezők száma azonban még így is csaknem két és félszerese a felvettekének. a másik tapasztalat: egyre több nő hallgató jelentkezik orvosnak. a „férfi többség”, még meg van a hallgatók között. az idén például 175-ből 91 a nő. növekedett a külföldi ösztöndíjasok száma is, mégpedig tizen-négygel, s így ösztől 35 külföldi ösztöndíjas tanul majd a debreceni orvostudományi egyetemen. valamennyien ázsiai, afrikai és délamerikai országok fiataljai./mti/

bb. 27. öt éve járják a tanyavilágot a művelődési autók - 32 állomáshelyen tartanak előadásokat, filmvetítéseket szolnok megyében

vid/j/rj sr

1964. szeptember 8.

öt esztendeje járja szolnok megye tanyavilágát a szolnoki verseghy könyvtár két művelődési autója. 32 külterületre visznek rendszeresen a tit előadóit, a legnépszerűbb szak- és szépirodalmi alkotásokat, tudományos és játékfilmeket. a művelődési autók népszerűségére jellemző, hogy a csaknem 8 000 kötetes könyv-állománynak kétezer beiratkozott olvasója van, és egy-egy idényben 20 000 -21 000 könyvet kölcsönöznek ki. az ismeretterjesztő előadásokon, filmvetítéseken a rendszeres tanyai látogatók száma megközelíti a százat.

a művelődési autók változatos tematikáját a most megindult őszi népművelési idényben tovább bővítik. a tanyákon élő levelező hallgatók iskolai tanulmányainak segítésére a tananyaghoz kapcsolódó témákból irodalmi előadásokat, filmvetítéseket tartanak. bevezetik a közlekedési és balesetelhárítási előadásokat. filmmel illusztrált kresz-tájékoztatókat iktatnak programba, mivel a lovasfogatok, traktorosok, kerékpárosok gyakori előidézői a baleseteknek./mti/

9.45/-n

-13-

945 Zeli

bb. 28. többszáz szombathelyi gép segíti a szüreti munkákat

vid lk/gy/ki

1964. szeptember 8.

többszáz, szombathelyen készített gép segíti az idén a szüreti munkákat az ország kis- és nagyüzemi szőlőgazdaságaiban. a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban sok kézi hajtású szőlőzúzó és szőlőprést készítettek a háztáji szőlőgazdaságok részére. többszáz, 12 literes háztartási szőlősajtoló is elhagyta a gyárat. ezeket a kis területű szőlő- vagy lugastulajdonosok használhatják.

a nagyüzemeknek 15 garnitúra szőlőfeldolgozó gépsort szállítanak folyamatosan a gyárból. egy-egy garnitúra nagyteljesítményű szőlő zúzó-bogozóból, cefreszivattyúból és 40 hektoliteres horizontális szőlősajtolóból áll./mti/

bb. 29. esztergomban építik fel az ország első szerszámgépipari kondicionált szereldéjét

vid lk/gy/ki

1964. szeptember 8.

az esztergomi marógépgyárat korszerűsítik, a nyolcvanmillió forintos beruházást már megkezdték. a bővülő gyárban épül fel az ország első szerszámgépipari kondicionált szereldéje. a 250 négyzetméter alapterületű, duplafalu csarnokban állandóan 20 fok körül lesz a hőmérséklet és a levegő nedvességtartalmát is a kívánt szinten tartják. a teremben ugyanis nagy pontosságú gépeket készítenek majd. az épületen egyetlen bejárati ajtó lesz, s ezt is sziliprendszerűen képezik ki, nehogy szennyezett vagy nem megfelelő hőmérsékletű levegő áradjon a terembe. ablaka sem lesz a szereldének, a négyzetméterenként elhelyezett ötszáz-hatszáz luxerősségű neontestek azonban nappali fényt árasztanak. az anyagmozgatást teljesen gépesítik. a gépek ellenőrzésére külön mérőszobát építenek és ebben is hasonló körülményeket teremtenek.

bővítik a régi szereldét és új segédüzemi épületet is kapnak. ebben helyezik el a szerszámüzemet, a tmk-t, a kísérleti műhelyt és az asztalosműhelyt. új tanműhelyt is építenek 200 ipari tanuló képzésére. ugyyszólván az üzem egész gépparkját felújítják. ötvenhárom új gépet kapnak, de gépek száma csak kilenccel gyarapodik, mert a régi gépeket kicserélik.

a beruházást 1966 végére fejezik be. ekkor a termékek negyven-ötven százaléka nagy pontosságú gép lesz./mti/

..

9.50/-n

-14-

10-200'

bb.25. szabad időben a szépműves-műhelyben

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

érdekes tervet készített a hazafias népfront esztergomi bizottsága az új idényre. a város minden rétegét számbavetik a program összeállításánál. a fiatalok szabad idejének hasznos eltöltéséhez kívánnak hozzájárulni egy szépműves-műhely létrehozásával. a városban sok ugyanis az iparművészet különböző ágai, a barkácsolás, a fotózás és más szakmák iránt érdeklődő fiatal. ugyanakkor bőven van a városban építész, grafikus, diszkovác és más olyan szakember, aki ki tudja majd elégíteni a fiatalok érdeklődését.

a terv másik legfigyelemreméltóbb része hogy az állami munkához újabb társadalmi munkásokat nyerve meg. a városi tanács vb ülésére a népfront is javasol napirendi pontokat, ugyanakkor a vb rendszeresen tájékoztatja a népfront bizottságot a fontosabb új jogszabályokról, a városfejlesztési, a termelési, a felvásárlási tervekről. a népfront tagjai számontartják a tanácsstagi beszámolókon elhangzott kérések és panaszok elintézését is./mti/

..

bb.30. újabb öntözőrendszerek épülnek a duna-tisza között

vid/ká/sk/n/la

1964. szeptember 8.

a duna-tisza között az ország legkorszerűbb öntözőhálózata van kialakulóban. az idén elkészült kalocsai öntözőrendszer mintájára harta vidékén újabb 8000 hold terület vízellátására épül öntözőmű. a duna vonalán, sőt határában megkezdtek az alföld első héjcsatornás öntözőberendezésének építési előkészületeit. a kunszentmiklós vidéki szikes területek csapadékelvezetését az épülő kiskunsági öntözőrendszer biztosítja majd. egy része jövőre már vizet ad, a teljes befejezés után pedig 36.000 hold területre juttatja el a duna vizét. az alsó dunavölgyi vízügyi társulat a bácska vidék gazdagon termő fekete földjeinek öntözési terveit készíti. itt a duna-völgyi főcsatorna vizének felhasználásával öntöznek majd. az erre a célra átalakított igali vízgyűjtő csatorna mentén hat község határában 13.000 holdnyi terület öntözését oldják meg. a távlati tervek szerint a duna-tisza között, ahol jelenleg 40.000 holdnyi szántó föld, gyümölcsös és konyhakertészet csapadékpótlására van lehetőség, a most épülő öntözőrendszerek elkészülte után 100.000 hold terület kap majd mesterséges esőt./mti/

..

9.55/-n

-15-

1002 200'

bb 31. új, ellenálló lucernatorzset nemesítették martonvásáron
vid ká sk vm
1964. szeptember 8.

az öntözés nagyarányu növelésével új problémaként jelentkezik a lucernatermesztők előtt a fonálféreg kártétele. a fonálféreg ugyanis olyan helyeken lép fel, ahol a talaj nyirkos, tömődött, ott azután megriktítja a lucerna-állományt és nagy termés kiesést okoz.

mivel hazánkban évről-évre növekszik az öntözéses lucernatermesztés területe, a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézete felkészült a feladat megoldására. több éves munka eredményeként sikerült olyan lucernatorzset kinemesíteni, amely a fonálféreggel szemben ellenálló. az új lucernatorzset szántóföldi kipróbálása megkezdődött a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet gazdaságában, valamint egy baranya megyei termelőszövetkezetben és egy fejér megyei állami gazdaságban. /mti/

- . -

bb 32. 85 műhelyteremben és 42 iskolakertben kezdődött meg a munkára nevelés nógrádban

vid j vm sr
1964. szeptember 8.

az új iskolaévben jelentős szerepet kapott az életre, a munkára nevelés a nógrádi iskolákban. a megye 64 iskolájában kezdődött meg pénteken a gyakorlati munka. az iskolák felsős diákjai 29 új - társadalmi munkával épített - politechnikai műhelyt vettek birtokukba s így most már 85 műhelyteremmel rendelkeznek a nógrádi iskolák. ezek felszerelését, anyagellátását a salgótarjáni iparmedence gyárai, üzemei vállalták, az iskolákkal kötött szocialista szerződés alapján.

az ipari üzemek hatásköréből kieső általános iskolákban - összesen 42 van ilyen a megyében - a mezőgazdasági jellegű gyakorlati oktatás kapott helyet, a termelőszövetkezetek igényeinek megfelelően. az iskolakert általában egyholdas területét nagyrészt a közös gazdaságok, néhány helyen a tanácsok bocsátották a diákok és nevelők rendelkezésére. a kertek alapmunkáit a talajelőkészítést a termelőszövetkezetek vállalták magukra. a gyakorlati oktatásban részvevő tanulóinak száma idén már 10.000 fölé nőtt nógrádban. /mti/

- . -

-16-

10.00/-n

1007 *Zseli*

oo.34. minden tbc-s beteget azonnal kórházba tudnak utalni - tovább fejlődik a tbc elleni küzdelem komárom megyében

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

komárom megyében - az ország korábban tbc-vel egyik legjobban fertőzött vidékén - ma már a megbetegedések és halálozások aránya alatta van az országos átlagnak. a gyermek-megbetegedés ugyyszólván ismeretlen. az idén ismét sokat fejlődött a megyében a tbc elleni küzdelem. a tatabányai új szanatórium átadásával 435-re emelkedett a tbc-s ágyak száma, ami azt jelenti, hogy nemcsak az aktív, hanem a kivizsgálásra szoruló betegeket is 24 órán belül el tudják helyezni.

ebben az évben a megyében 80.000 lakost szűrnék át, a jövő évtől kezdve azonban a megye minden lakosát évenként „átszűrjük”, még ebben a negyedévben munkához kezd a megye második mozgó ernyőképszolgálatát. tatabányán befejezték a megyei tbc-gondozó bővítését. itt is új berendezéseket szereltek fel, és még az idén megkezdik a bányászváros lakosságának rendszeres szűrését. a tatabányai szanatórium korszerűen felszerelt laboratóriumaiban pedig az egész megye részére el tudják a szükséges vizsgálatokat végezni. /mti/

- . -

bb.35. tizszeresen tartósabb öntvény a vegyiparnak

vid/lk/n/ki

1964. szeptember 8.

a lenin kohászati művek acélöntődjében készülnek a péti nitrogénművek szénkéngyártó üzeme részére a retorták és tartályok. a hagyományos módszerrel karbonacélból gyártott berendezések, a nagy, ezer fokot is meghaladó hőség, nemkülönben a kénhatás miatt hamar elhasználódtak. élettartamuk a nyolc-tíz hónapot sem haladta meg. a diósgyőri öntőde három szakembere, tóth jános, korbely istván és nagy zoltán kitartó kísérletek után új módszert dolgozott ki a vegyiparban nélkülözhetetlen öntvény készítésére. módosították a formázási, illetve öntési eljárást, s az öntvény anyagául magas króm-tartalmu acélt használnak. az új technológia szerint készült retorta-berendezések a próbák során beváltak. tartósságuk nyolcszor-tizszer nagyobb, mint a régi eljárással gyártottaké.

/mti

- . -

10.08/-n

1017 *Zseli*

-17-

bb.33. ötven kiállítást rendeznek a szovjetunió életéről bács megyében

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

a szovjetuniót ismertető kiállításokat rendeznek a következő hónapokban bács megyében. a baráti ország gazdasági és kulturális fejlődését, technikai vívmányait szemléltető kiállításokat mintegy 50 helyen a megye városainak és falvainak művelődési otthonaiban mutatják be. ugyanakkor a szovjet festőművészek alkotásaiból reprodukciós vándorkiállításokat rendeznek. az első nagyszabású reprodukciós kiállítás még ebben a hónapban megnyílik kecskeméten.
/mti/

..

bb.36. újabb üzemszerek építését kezdték meg a dunántúli kőolajipari gépgyárban

vid/lk/n/ki

1964. szeptember 8.

nagykanizsán a dunántúli kőolajipari gépgyárban újabb üzemszerek építését kezdték meg. a több mint négyezer négyzetméter alapterületű csarnokban görgősfuró-gyártó részleget és armatura üzemet rendeztek be. ebből az üzemből látják majd el a magyar olajbányászatot görgősfurókkal. a két új üzemszert a jövő év végére készülni kell.
/mti/

..

bb.37. megdőlt a hagyományos vetésforgó elv - eredményesek a közös halle-kezdhelyi kísérletek

vid/ká/sk/n/la

1964. szeptember 8.

a hallei mezőgazdasági egyetem és a kezdhelyi agrártudományi főiskola tudományos együttműködési szerződése alapján több tanszék, illetve kutató folytat közös kísérleteket. az első eredmény dr. belák sándor rektor és dr. g. könncke tanszék vezető egyetemi tanár nevéhez fűződik. hazai és német talaj-, valamint éghajlati adottságok mellett vizsgálták a hagyományos vetésforgót és megállapították, hogy a nagyüzemesedő mezőgazdaságban az már nem ad kellő eredményt, sőt több esetben gátlólag hat. a kapásnövények és a gabona évenkénti váltogatása ugyanis korlátozza a vegyszeres gyomirtást, mert a kapásokban használt szerek hatása általában több éves és így gyakran éreztetik káros hatásukat a következő évben vetett gabonánál. helyesebb tehát két-három évenként váltani a kapásnövényeket és a gabonát.
/mti/

..

10.15/-n

-18-

10212

bb.38. növekszik a magyar-bolgár árucsereforgalom

i sz/tné/n/ki

1964. szeptember 8.

a felszabadulásának 20. évfordulóját ünneplő bolgár népköztársaság és hazánk között széleskörű, gyümölcsöző gazdasági kapcsolat alakult ki az utóbbi két évtizedben. míg a felszabadulás előtt a két ország közötti kereskedelem szinte elenyésző volt, tavaly az összeforgalom értéke már meghaladta a 350 millió devizaforintot. az országaink közötti árucseré 1949 után kezdett fellendülni, majd a gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzését, fellendülését eredményezték a két ország párt- és kormányküldött-ségeinek 1958-ban szófiban folytatott tárgyalásai. ez alkalommal határozták el a magyar-bolgár gazdasági együttműködési bizottság létrehozását. a bizottságnak 13 albizottsága és munkacsoportja kutatja a kapcsolatok fejlesztésének módjait, lehetőségeit és már eddig is több javaslatot tett különböző termékek gyártásában kialakítható együttműködésre, szakosításra.

a bolgár népköztársaságba irányuló magyar export 1950 és 1963 között 263 százalékra, bulgáriábaól származó importunk pedig ebben az időszakban 234 százalékra emelkedett. a növekvő export-import a két ország népgazdaságában végbemenő fejlődés eredménye. az új bolgár üzemek, ipartelepek készítményeiből mind többfélét és nagyobb mennyiségűt vásárol a magyar külkereskedelem. többek között villamos tárgoncák, futódaruk, szerszámgépek, akkumulátorok, vegyipari termékek, színsefékek érkeznek bulgáriából, ezenkívül nyersolajat és dohányt is kapunk. a bolgár külkereskedelem viszont kikötői portáldarukat, szerszámgépeket, tehergépkocsikat, cementszállító autót, autóbust, műszereket, hengerelt árut, acélcsoveket és gyógyszereket vásárol magyarországtól. iparunk az 1964 évre vonatkozó kereskedelmi szerződés alapján készíti bulgária számára 100 tonnás uszódarut és 800 lóerős tengeri vontatót is.

a további még erőteljesebb gazdasági együttműködés körvonalai bontakoztak ki az elmúlt hónapokban azokon a tárgyalásokon, amelyeket a magyar és a bolgár kormány megbízottjai folytattak, hogy előkészítsék az 1970-ig szóló hosszulejárati árucsereforgalmi egyezmény megkötését.

csaknem másfél évtizede működik a magyar-bolgár műszaki tudományos együttműködési bizottság, amelynek a feladatkörét nemrégiben átvette a gazdasági együttműködési kormányközi vegyesbizottság. a műszaki-tudományos tapasztalatcsere kiterjed a nehézipar, a gépgyártás, a mezőgazdaság, a könnyűipar és a közlekedés sok ágára. az utóbbi években többszáz magyar és bolgár szakember találkozott, segítette egymásnak a népgazdaság előtt álló fontos feladatok megoldásában. a magyar és bolgár mérnökök, tudósok, ipari és mezőgazdasági szakemberek csupán 1963-ban több mint száz alkalommal éltek azzal a kedvező lehetőséggel, hogy kicseréljék tapasztalataikat. ezenkívül kialakult több magyar és bolgár tudományos intézmény, kutató-intézet közvetlen együttműködése is.
/mti/

11.28/-n

-19-

1335

P.

bb 39. aranyérmét kapott két magyar laboratórium - sajtótájékoztató a mezőgazdasági kiállítás műszerbemutatóján

t ie j vm ká

1964. szeptember 8.

a labor műszeripari vállalat és a műszer-és irodagép értékesítő vállalat kedden délelőtti sajtótájékoztatót rendezett az országos mezőgazdasági kiállítás nemzetközi műszerpavilonjában. heimer jeno, a megért igazgatója bejelentette, hogy a magyar műszeripar 1959 óta vesz részt a mezőgazdasági kiállításokon s az idei bemutatójuk a legnagyobb méretű. a kgst-országok mezőgazdasági műszerkiállításán bemutatott 1500 készülék egyharmada magyar gyártmányu a nemzetközi zsüri által díjazott 58 műszer közül 24 magyar.

gerstenmayer sándor, a laboratóriumi felszerelések gyárának főmérnöke elmondotta, hogy a magyar műszereknek mintegy 30 százalékát a pavilon egyik helyiségében berendezett komplett laboratóriumok keretében mutatják be. az 56 műszerrel felszerelt mezőgazdasági talajvizsgáló laboratórium a középszintű kutatási igényeknek felel meg, s a gyakorlati mezőgazdászokat segíti a talajjavítással, talaj-erőhasznosítással kapcsolatos feladatokban. a 88 műszeres biokémiai laboratórium a magasabb színvonalu tudományos kutatást szolgálja, s a kiállításon a hazai és külföldi szakemberek előtt a magyar műszeripar teljesítőképességét reprezentálja. a két laboratórium 144 műszere - kivéve két ndk-beli mikroszkópot - hazai gyártmányu, s már valamennyi sorozatban, illetve megrendelés szerint egyedileg is készül. a zsüri egyébként mindkét laboratóriumot aranyéremmel tüntette ki.

az önállóan bemutatott hazai műszerek között sok a teljesen új konstrukció. ezek közül is kiemelkedik a magyar optikai művekben készült s a maga nemében az egész világon egyedülálló derivatográf, amely egyidejűleg méri és rögzíti a vizsgált minta súlyának, hőtartalmának és hőmérsékletének változását és a súlyváltozás sebességét. a kiállításon első ízben mutatnak be a mezőgazdaságban használatos sugárzó anyagok mérésére alkalmas műszereket. /mti/

bb 40. bemutatták az őszi és a téli divatot

t sz tné vm ki

1964. szeptember 8.

a ruházati mintatervező vállalat a duna szállóban kedden megkezdődött divatbemutató sorozatán az érdeklődők elé tárja mi lesz a divat őszi és télen. a bemutatott kollekció mintegy 160 ruhamodellből áll és minden korosztály számára tájékoztatót ad az elegáns öltözködésről. /folyt. köv./

12.10/-n

-20-

133E
P.

bb 40. bemutatták.....1.folyt./vm

a divat egyébként meglehetősen szolid, az egyszerű, célszerű megoldásokat követi és csak kis mértékben változott tavaly óta. az őszi kosztümök sportos jellegűek, zsebek díszítik, övek egészítik ki és általában egyenes szoknya tartozik hozzájuk. jónéhány év után újra divatos a kosztüm télen is és szinte újdonságként hat. a téli kosztüm kabátjának a hossza természetesen jól takarja a csipőt és a szörmegallér is azt szolgálja, hogy jó meleg legyen. a nők számára mind az őszi átmeneti, mind a téli kabátok kissé karcsúsított vonalvezetéssel készültek. a mindennapi viseletre szánt öltözékek közül a kötényruhák, szoknya-bluzok és a kötött holmik változatlanul a legnépszerűbbek. ezeknél az új nyakmegoldások, kis zsebformák és tűzések jelentenek újszerűséget. az ünnepélyes alkalmakra készült ruhák között elsősorban princeszszabásuak és kiskosztümök voltak. a kisestélyi és koktélsruhákön többnyire gyöngyhímzést alkalmaztak. a női ruhák legdivatosabb színei: a karamell, a kakaóbarna, a grafit-szürke, fekete, a fehér, a lila és a zsemlye szín. a kabát és kosztümanyagok többnyire tweedek, buklék, dublé kelemek vagy moher szálal tartalmazó szövetek.

a férfiaknak a téli és átmeneti kabátok sokféle változatát tervezték, külön modelleket mutattak be a fiataloknak, a középkorúaknak és a moletteknek. az egyenesvonalu raglánfelöltőkön kívül készítettek kissé karcsúsított kabátokat is. /mti/

bb 41. a szerkesztőségek figyelmébe!

i di hné vm zs

1964. szeptember 8.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amely a bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett nagygyűlésen hangzik el. a beszéd embargós, csak jelzésre használható. keretet később adunk.

x x x

apró antal előljáróban a felszabadult bolgár nép elmúlt két évtizedben elért nagyszerű eredményeiről beszélt s egyebek között emlékeztetett arra, hogy a népi hatalom mintegy 230.000 hektár földet juttatott a szegényparasztoknak, majd hozzálátott a népgazdaság megszervezéséhez, az iparosításhoz szükséges nyersanyag és energiabázis megteremtéséhez. /folyt. köv./

12.20/-n

-21-

H -
P.

/bb 41. a szerkesztőségek.....1.folyt./vm

- a szocializmus építésének eredményeként - folytatta - ma gyors ütemben növekszik Bulgáriában egy sor olyan iparág - köztük a szinesfém - és vaskohászat, a vegyipar, - amely a felszabadulás előtt nem létezett az országban. évről-évre új üzemeket, gyárakat, bányákat és erőműveket adnak át; a múlt évben például 40 új ipari vállalat kapcsolódott be a termelésbe. tavaly már 17-szer annyit termelt a bolgár ipar, mint 1939-ben. nagyszerű eredményeket hozott a mezőgazdaság szocialista átszervezése is. a mezőkön 50.000 traktor, több mint 10.000 kombajn és sokezer más gép dolgozik, s gyors ütemben növekszik az öntözött területek nagysága is. elmondhatjuk: a szocializmus végleges győzelme, a széleskörű iparosítás megváltoztatta a bolgár városok és falvak képét.

apró antal ezután arról beszélt, hogy a felszabadító harcok sikerei és az elmúlt két évtized politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi változásai a bolgár kommunista párt marxista-leninista politikájának helyességét bizonyítják, majd a magyar kommunisták üdvözlését tolmácsolta a bolgár kommunistáknak, s pártjuk központi bizottságának.

- az elmúlt két évtizedben országaink kapcsolatai is alapvetően megváltoztak. számvetésünk világosan bizonyítja, hogy a szocializmus építésében elért eredmények - saját erőfeszítéseink mellett - annak az internacionalista összefogásnak köszönhetőek, amelyek testvérpártjaink, kormányaink, népeink között kialakultak. országaink gazdasági kapcsolatai a szocialista testvériség, a marxizmus-leninizmus alapján fejlődtek. az elmúlt két évtizedben kiállták a próbát, jónak, időt állónak, az építőmunkában célravezetőnek bizonyultak. a proletárszolidaritás, a kölcsönös elvtársi segítség eszméje egyesítette erőfeszítéseinket. ezt az utat jártuk eredményesen eddig és ezen az úton érünk majd el új eredményeket a jövőben is.

apró antal beszédének további részében a bolgár-magyar kapcsolatok fejlődésével foglalkozott.

- az elmúlt két évtized bebizonyította, hogy az országaink együttműködését szabályozó szerződések, amelyek közül az első 1948 júliusában, bolgár részről georgi dimitrov, a nemzetközi munkásmozgalom nagy harcosa írta alá, gyümölcsözően hatottak kapcsolatainkra. külkereskedelmi forgalmunk az utóbbi öt évben csaknem megkétszereződött. számos fontos iparcikket, így többek között televízió-készülékeket, rádiócsöveket, műszereket, járműveket szállítunk Bulgáriának és cserébe olyan anyagokat, gépeket, berendezéseket kapunk, amelyekre nekünk van szükségünk. egyebek között bővítjük a fekete-és szinesfémek kölcsönös szállítását.

/folyt.köv./
12.35/-n

-22-

le

14-

P

/bb 41. a szerkesztőségek....2.folyt./vm

gazdasági kapcsolatainkat a tudomány, a művészet és a kultúra területén kialakult gyümölcsöző együttműködés egészíti ki.

- együttműködésünk fejlesztésében rendszeres gyakorlattá vált a legmagasabb szintű tanácskozások módszere, amely lehetővé teszi az álláspontok megismerését, a végzett munka sokoldalú értékelését és a közös tennivalók meghatározását. ilyen tanácskozásra és látogatásra került sor ez év márciusában, amikor hazánkban üdvözöltettük a bolgár párt-és kormányküldöttséget, élén todor zivkov elvtárral. a megbeszélések a kölcsönös megértés és a testvéri barátság jegyében zajlottak és hozzájárultak a két ország sokrétű gazdasági összefogásának és együttműködésének fejlesztéséhez. meggyőződésünk, hogy magyarország és bulgária kapcsolatai a jövőben még gyümölcsözőbbekké válnak és hozzájárulnak a két ország, az egész szocialista közösség további erősítéséhez, - hangsúlyozta ezután apró antal, majd így folytatta beszédét:

- a szocialista országok ma fejlődésüknek olyan szakaszába léptek, amelyben megérttek a kedvező feltételek ahhoz, hogy még magasabb szintre emeljék politikai és gazdasági együttműködésüket. ezek az internacionalista politikai és gazdasági kapcsolatok különösen fontosak ma, amikor a velünk szemben álló imperialista táborban ismét aktivizálódnak a háboru erői, s provokatív lépésekkel az önkényt és a kalózkodást akarják uralkodóvá tenni az államközi kapcsolatokban. a szovjetunió, bulgária, magyarország és a többi szocialista ország teljes erejével támogatja a vietnami nép hősi harcát és határozottan elítéli az amerikai imperialisták agresszív akcióit. nem vagyunk közömbösek ciprus sorsa iránt s elítéljük az imperialisták kongói mesterkedéseit is. szolidárisak vagyunk a testvéri kubával és támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely a német kérdés békés rendezésére, a nyugatberlini helyzet normalizálására irányul és megfelel az államok és népek érdekeinek.

- a világ népei előtt mind világosabb, hogy a földünk különböző részein fellángoló konfliktusok forrása az imperializmus, amely igyekszik visszaszerezni régebbi pozícióit, s elfojtani a nemzetek felszabadító mozgalmát. a háborus kalandorok azonban sziklaszilárd akadályba, a szocialista államok közösségébe és a békét védelmező százmilliók összefogásába ütköznek. országaink békés építő munkája és a világ békéjének védelme egyaránt megköveteli, hogy a szocialista országok, a kommunista és munkáspártok egységesek legyenek. a szocializmus továbbépítéséhez, a népek eredményes szabadságharcának folytatásához békére és békés gazdasági együttműködésre van szükség.

/folyt.köv./

12.50

- 23 -

le

1415

P.

/bb 41. a szerkesztőségek....3. folyt./vm

a magyar szocialista munkáspárt- a bolgár kommunista párthoz hasonlóan - a proletárnemzetköziség elvei alapján a jövőben is következetes harcot folytat a szocialista közösség országainak összeforrottságáért és a kommunista világmozgalom egységének megszilárdításáért. pártjaink mindennapos tevékenységükben is következetesen védelmezik forradalmi eszméink tisztaságát. ezzel segítik történelmi feladatunk sikeres megoldását, a szocializmus és a béke világméretű győzelmét.

- nemzeti újjászületésük 20. évfordulóján őszintén osztozunk bolgár testvéreink örömeiben, büszkeségében, s mérföldkőnek tekintjük a jubileumot - mondotta egyebek között apró antal majd arról az áloozatról beszélt, amelyet a szovjetunió, népeink segítője és függetlenségének támasza, a győztes szocialista forradalom első országa hozott a fasizmus elleni harcban. hangsúlyozta: további előrehaladásunk, függetlenségünk és békénk feltételeit is a szovjetunióval való szoros politikai, gazdasági és katonai szövetség teremti meg.

apró antal a magyar és a bolgár nép internacionalista barátságának életetésével zárta beszédét./mti/

- . -

bb 42. a szerkesztőségek figyelmébe!

t di hné vm zs

1964. szeptember 8.

rendelkezésre bocsátjuk jancso georgiev beszédét, amely a bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából rendezendő nagygyűlésen hangzik el. a beszéd embergós, csak jelzésre használható fel.

x x x

1944 szeptember 9-én a bolgár nép, a bolgár kommunista párt vezetésével, a hazafias arcvonal zászlaja alá tömörülve, s a felszabadító szovjet hadsereg testvéri segítségére támaszkodva megdöntötte a monarcho-fasiszta diktatúrát és megteremtette demokratikus hatalmát. bulgária történetében a nép először lett sorsának és az ország javainak teljes jögu ura - kezdte beszédét a nagykövet.

/folyt.köv./

le

13.--/szb

-24-

1415
P

/bb 42. a szerkesztőségek....1. folyt./vm

- az elmúlt husz esztendő a nemzeti megerősödésnek, a gazdaság, a politika és a kultura radikális átalakulásának, hazánk gyors fejlődésének korszaka számunkra. megváltozott a bolgár táj és megújodott a bolgár ember szellemi világa is. a szeptember 9-i felkelés tisztítótüzeben elpusztult a régi, és megszületett, virágzó életre kelt az új bulgária.

- népiünk mostani örömteli ünnepén a városokban és falvakban nagyszabású sport-és kulturális bemutatókat, seregszemléket tartanak. köszöntik a jubileumot, s a megtett utat, amelynek eredményeként bulgária a civilizáció „hátsó udvarából,, modern iparral és mezőgazdasággal rendelkező országgá vált. az egykori agrárállam annakidején alig tudta ellátni saját lakosságát, s bulgária ma élelmi-szereket és mezőgazdasági termékeket exportál. a néphatalom korszerű nehézszerkeket, kohászatot, gépgyártást és más iparágakat teremtett. elmondhatjuk, hogy bulgária, amely régebben még a szegyet is külföldről vásárolta, ma már európa, afrika, amerika és ázsia több mint ötven országába szállít bonyolult gépeket, villanymotorokat, transzformátorokat, rádiót és televíziót, gyógyszert, szinesfémeket, műtrágyát, mezőgazdasági gépeket és más berendezéseket. gyárakat, erőműveket, víztárolókat, öntözőrendszereket építünk külföldön, sőt még szakembereket is adunk több ország gazdasági feladatainak megoldásához.

- modern üdülők sora disziti a bolgár tengerpartot, ahová külföldiek százezrei érkeznek pihenni, nyaralni. az egykor kopár tengerpart képét megváltoztató építkezések is népiünk teremtőkedvét, tehetségét, jövőbe vetett hitét és erejét példázzák, - hangsúlyozta többek között a nagykövet, majd így folytatta:

- a szocialista hatalom két évtizede nemcsak bulgária külső képét változtatta meg, hanem a bolgár ember szellemi arculatát is újjáformálta. soha azelőtt nem építettek annyi lakást a városokban és a falvakban, soha nem fordítottak olyan nagy gondot a lakosság minden rétegének egészségügyi gondozására, művelésére, a felnövekedék sololdalú nevelésére és soha azelőtt nem valósítottak meg olyan sokoldalú és mindenre kiterjedő demokráciát az állam irányításában és vezetésében, mint ma, a szocialista bulgáriában.

- a szeptember 9-i felkelés huszadik évfordulóján - hangsúlyozta a továbbiakban a nagykövet - szívből örülünk azoknak a kimagasló eredményeknek is, amelyeket a testvéri magyar nép az élet minden területén, az építésben és a nemzetközi kapcsolatok bővítésében elért.
/folyt.köv./

le

13.14/-n

-25-

1415
P

/bb 42. a szerkesztőségek.....2.folyt./vm

az önök sikerei, amelyeket a bolgár nép a magáénak is érez, jelentősen hozzájárulnak szocialista közösségünk megerősítéséhez, a békéért és a szociális haladásért vívott harc győzelméhez.

- a megelégedettség érzése tölt el bennünket a bolgár népköztársaság és a magyar népköztársaság jó kapcsolatai láttán. barátságunk, amelynek gyökerei történelmi múltunkba, az idegen elnyomók és hódítók elleni közös harc idejére nyulnak vissza, új, szocialista tartalmat nyert, s tovább erősödik, gazdagodik, kapcsolataink fejlődésének fontos szakaszát jelentik azok a tárgyalások, amelyeket a két ország párt-és kormányküldöttségei az év elején budapesti folytatottak, a közös határozatok új, magasabb szintre emelik együttműködésünket, olyan fejlődést ígérnek, amely csak két, a proletárnemzetköziség, a szocialista együttműködés és a kölcsönös segítség alapján álló testvéri ország között lehetséges.

- országainkat megbonthatatlan barátság fűzi a szovjetunióhoz, s külpolitikánk is arra épül, hogy a szocialista országok nagy családjához tartozunk. következetesen a béke és a békés egymás mellett élés politikáját folytatjuk, a nemzetközi feszültség enyhítéséért fáradozunk és határozottan elítéljük az imperialisták minden olyan mesterkedését, amely új háborúval fenyeget, vagy a népek szabadságát, függetlenségét veszélyezteti.

- a bolgár népköztársaság ezeknek az elveknek az alapján építi kapcsolatait a közeli és távoli országokkal, s a társadalmi rendszerektől függetlenül az államok közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok bővítésének szükségességét vallja. megnőtt nemzetközi tekintélye, s jelentős része van abban, hogy a balkán-félszigeten most nyugodtabb a légkör. bulgária és görögország viszonyának normalizálása a békés egymás mellett élés politikájának nagy sikere, s új fejezetet nyit a két ország kapcsolataiban. a bolgár kormány a jövőben is a balkáni népek közeledéséért fáradozik, az a célja, hogy a balkán a béke és a megértés atommentes övezetévé váljék.

- a bolgár nép és kommunista pártja elsőrendű kötelességének tekinti, hogy a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységén öröködjék, s elítél minden olyan kísérletet, amely ezt veszélyezteti. ezért támogatja a szovjetunió kommunista pártjának a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának összehívására tett javaslatát, - hangsúlyozta jancso georgiev, majd így folytatta:

/folyt.köv./

13.25

- 26 -

1415

P

/bb 42. a szerkesztőségek.....3.folyt./vm

- a bolgár népköztársaság most, alkotó erejének és tenetőségének teljében a szocialista társadalom teljes felépítésére, a kommunizmusba való átmenet anyagi és szellemi feltételei megteremtésére összpontosítja erejét.

a nagykövet végül további sikereket kívánt a magyar dolgozóknak a szocialista építésben, a magyar népköztársaság felvirágoztatásában, s a megbonthatatlan bolgár-magyar barátság és a béke éltetésével fejezte be beszédét./mti/

- . -

bb.48. koszoruzási ünnepség a harkányi bolgár emlékműnél

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából a budapesti bolgár nagykövetség és baranya megye párt - és állami szervei kedden koszoruzási ünnepséget rendeztek a hazánk felszabadításáért életüket áldozó bolgár harcosok harkányi emlékművénél. a nagykövetség koszoruját sztrasimir iliev első titkár és hrisztov iván csukov konzul helyezték el az emlékmű talapzatán. a megyei pártbizottság részéről papp jános titkár és csendes lajos osztályvezető, a megyei tanács képviselőjében horváth lajos, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese és tóth f. béla vettek részt a koszoruzási ünnepségen, amelyen megjelentek a külügyminisztérium és a bolgár kolónia képviselői is./mti/

- . -

13.28/-n

-27-

1415

P

le

le

bb.43. vándorkiállítás nyílt a vasuti balesetek okairól

t hbj/gk/n/ki

1964. szeptember 8.

kedden érdekes kiállítás nyílt meg a nyugati-pályaudvaron. két kocsiban elhelyezett gazdag anyag- tablók, fényképek, makettek, grafikonok - tájékoztat arról, mi okozta az utóbbi évek vasuti szerencsétlenségeit és hogyan lehetett volna megelőzni azokat.

a belügyminisztérium és a közlekedés- és postaiügyi minisztérium közös rendezésében életrehívott szemléltető kiállítást rödönyi károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a vasutas dolgozókra igen nagy felelősség hárul, vigyázniok kell az évente mintegy 400 millió utas testi épségére, a sokmillió tonna árura.

a MÁV eddig is sokat tett a balesetelhárítás érdekében, de a tények azt mutatják, hogy még nagyobb erőfeszítéseket kell kifejtenie a biztonságos közlekedésért. 1964 első felében ugyanis a baleseti statisztika rosszabb képet fest, mint a múlt év hasonló időszakáé. ennek a kiállításnak is az a célja, hogy mind a vasutasok, mind pedig az utasok figyelmét felhívja a gondosabb munkára, a körültekintőbb utazásra.

a kiállítási anyagot a következő napokban a nyugati pályaudvaron tekinthetik meg az érdeklődők, egy-két hét múlva pedig a kiállítás országjáró útjára indul./mti/

..

bb.44. a belügyminisztérium szervei

tné/n/sr

1964. szeptember 8.

tiltott határátlépéshez nyújtott segítség miatt őrizetbe vették johanna mann, nyugatnémet állampolgár müncheni lakost. az ügyben a vizsgálat tart./mti/

..

bb.45. a földkéreg alsó határa az alpok alatt 30 kilométerrel mélyebben van, mint hazánkban - jól halad a magyar földrengésjelző hálózat kiépítése - megkezdődött európa földrengéskutatóinak budapesti tanácskozása

t tz/lk/n/ki

1964. szeptember 8.

kedden reggel a magyar tudományos akadémia dísztermében számos magyar és körülbelül 80 külföldi szakember részvételével megkezdődött az európai szeizmológusok - földrengéskutatók - kommissziójának ülésézése.

/folyt. köv./

13.30/-n

-28-

1415
P

bb.45./ a földkéreg alsó határa az alpok ...1. folyt./ n

a tanácskozás célja azoknak az eredményeknek az ismertetése, amelyeket európa geofizikusai a földkéreg szerkezetének és ezen belül a földrengések keletkezésének és lefolyásának kutatásában értek el. hazánk szerencsére kívül fekszik, európa földrengéses zónáin. abban hogy a kommisszió mostani tanácskozásainak színhelyéül budapestet választotta, azoknak az eredményeknek az elismerése jut kifejezésre, amelyeket a magyar geofizikusok a földkéreg és a köpeny szerkezetének kutatásában értek el. megállapításaitak ugyanis igen jól felhasználhatják azoknak a területeknek a szakemberei is, amelyeken a rendszeresen ismétlődő földrengések gyakran okoznak hatalmas pusztításokat emberéletben és anyagi javakban egyaránt.

a konferencia résztvevőinek üdvözlése után a zatópek professzor, a kommisszió elnöke mondotta el megnyitóját. ezután megkezdődött a tulajdonképpeni tudományos tanácskozás.

több előadásban ismertetik azokat a vizsgálatokat, amelyeket az alpok területén folytattak a földkéreg vastagságának mérésére. a felszín közelében végrehajtott robbantások színhelyéről ugyanis rengéshullámok indulnak minden irányban, s abból, hogy ezek mikor, hol és hogyan érkeznek vissza a földfelszínre, a kutatók megtudják állapítani a kéreg rétegződését és - ami a leglényegesebb - az ugynevezett mohorovicic-rétegnek, vagyis a földkéreg és a földköpeny érintkezési felületének mélységét. ilyen módon sikerült több helyen is bebizonyítani, hogy - amint egyébként már korábban is sejtették - a magasan az európai átlagos felszín fölé emelkedő alpok „kéreggyökere”, jóval mélyebbre nyulik le, mint másutt Európában. a mohorovicic-rétegre ugyanis, amely a cseh rög-hegység alatt körülbelül 30, nálunk viszont csak mintegy 20 kilométeres mélységben található, az alpok alatt körülbelül 50 kilométer mélyen bukkantak rá.

délután négy magyar szakember, egyed lászló kossuth-díjas professzor, bisztricsány ede tudományos főmunkatárs, valamint csomor dezső és kiss zoltán tudományos munkatársak, a magyar földrengésjelző hálózat kiépítéséről számoltak be. elmondották, hogy hazánkban jelenleg három korszerű obszervatórium működik. a budapesti a sashegy oldalában, a spononi és végül a harmadik a mátrában, piszkéstetőn. ezeken kívül további három, kevésbé jól felszerelt állomás működik szegeden, kecskeméten és debrecenben. ha sikerül a negyedik korszerű obszervatóriumot létrehozni, mégpedig vagy a mecsekben, vagy a zempléni-hegység táján, az ország földrengésjelző hálózata teljesnek lesz mondható.

a keddi tanácskozáson még az európa különböző földrengéses területein végzett vizsgálatok eredményeiről hangzottak el előadások.

a kommisszió ülésézése szombatig tart./mti/

..

13.43/-n

-29-

1415
P

bb.46. két traktoros halálos balesete

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

mándi istván, a baki állami gazdaság dolgozója engedély nélkül vette igénybe az állami gazdaság egyik traktorát, s apósának téglát szállított vele. a traktor pótkocsija felborult, és a vezetőt maga alá temette. mándi istván traktorvezető a helyszínen meghalt. kisbucsa községben németh dezső traktorvezető került a felborult traktor alá. a szerencsétlen a ember a helyszínen meghalt./mti/

..

bb.47. 381 lakás épül az idén nógrádban

vid/j/n/sr

1964. szeptember 8.

kedden ülést tartott a nógrád megyei tanács salgótarjánban. a községfejlesztési és a megyei beruházási munkák helyzetéről illés miklós, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese adott tájékoztatót. a tavalyi 161 milliós beruházási összeggel szemben az idén 170 millió forinttal rendelkezik a nógrád megyei tanács. figyelemreméltó, hogy a beruházási keretnek csaknem 50 százalékát, 83 és félmillió forintot lakásépítésre fordítanak: 381 lakásnak kell elkészülnie az év végéig. további 417 -, 1965-ben elkészülő - lakás alapozását, illetve építését kell megkezdeni a nógrád megyei építőipari vállalatnak.

több új intézmény építése is befejeződik salgótarjánban. még ebben a hónapban átadják a nyomda és sajtókombinátot, és megkezdődtek a város szennyvízcsatorna és derítőállomásának műszaki átvételei is. befejező szakaszához érkezett az 585 ágyas új megyei kórház építése s az év végére teljes egészében elkészül a nyolcemeletes, 192 lakásos, vasbetonvázás lakóépület. ezt találóan „faluháznak” nevezték el a tarjániak, mivel ez az épület egy kis községnyi lakást foglal magában./mti/

..

13.45/-n

-30-

14/11
P

bb.50. időjárásjelentés

lk/n

1964. szeptember 8.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 8-án 13 órakor:

átmenetileg javult az idő

az utóbbi 24 óra folyamán európa időjárásában lényeges változás nem történt. az óceáni származású hűvös levegő beáramlása folytatódott és hatására felhős, kelet- és dél-európa kivételével sokfelé esős volt az idő. hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, országsszerte esővel a tiszántul egy-két helyen zivattal. a csapadék mennyisége az ország területén szeszélyes eloszlást mutat. a dunántulon általában 2-12, de farkasgyepin 20, dobogókőn 21, marcaliban 23, kaosvárton 24, bakonybélen 44 millimétert mértek.

a duna-tisza közének déli fele általában 14-30, az északi fele és a bükk-mátra vidék 30-60, egy-két helyen 70-80, a kékes 106 milliméter csapadékot kapott. a tiszántul déli felében 5-15, az északiban 16-56 a hortobágyi nálastó környékén 66, mátészalkán 76, tiszabesnyőn 91 milliméter volt a csapadék mennyisége. az átvonuló nagytömegű felhőzet miatt a dunántulon nem sütött ki a nap, de a duna-tisza közén egy órai, a tiszántul északi felében 1-3, a déliben 3-6 óra időtartamu napsütés volt. a hőmérséklet a nap folyamán nyugaton 16-20, keleten 20-24 fokig emelkedett.

a hőmérséklet ma hajnalban országsszerte 10-14 fokig süllyedt. ma délelőtt az esőzés keleten is megszűnt, de az idő erősen felhős, szeles, hűvös maradt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17 fok volt, 1,8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok. a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, nem változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 16 fok.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány helyen esővel. helyenként élénk északnyugati, északi szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-23 fok között.

a duna vizállása 185 cm./mti/

..

14.00/-n

-31-

le

bb 52. magyar államférfiak üdvözlő távirata bulgária nemzeti ünnepe alkalmából

tné vm sr

1964. szeptember 8.

georgi trajkov elvtársnak, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, todor zsiykov elvtársnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága első titkárának, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnökének,

s z ó f i a

kedves elvtársak!

a bolgár nép nagy nemzeti ünnepe, bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, az egész magyar nép és a magunk nevében köszöntjük önöket és a bolgár népet.

a bolgár kommunista párt vezette néptömegek a második világháború döntő időszakában, a felszabadító szovjet hadsereg segítségével elűzték hazai kizsákmányolóikat, majd internacionalista kötelezettségüket teljesítve más országok népeinek, így hazánknak is, testvéri segítséget nyújtottak a szabadság kivívásában.

egész népünk szívből örül annak, hogy a népi hatalom két évtizede alatt országuk a szocialista fejlődés útján hatalmas eredményeket ért el a társadalmi élet minden területén. a szocialista bulgária a nemzetközi életben is egyre jelentősebb szerepet tölt be, határozottan védelmezi a szocialista országok marxi-lenini összefogásának nagy ügyét, s következetesen harcol a békés egymás mellett élés politikájának érvényesítéséért.

a szeptember 9-i győzelem után gazdagabbá vált, új tartalmat kapott a magyar és bolgár nép hagyományos barátsága, a békéért és a szocializmus győzelméért folytatott közös harcunk elősegíti országaink fejlődését, hozzájárulást jelent a szocialista országok, a nemzetközi kommunista mozgalom egységének erősítéséhez, előreviszi a békéért és a szocializmusért folyó harcunkat.
/folyt.köv./

14.04/-n

-32-

/bb 52. magyar.....1.folyt./vm

az egész magyar nép a bolgár testvérnép iránti megbecsülése és szeretete őszinte megnyilvánulásával ünnepli nagy évfordulójukat. boldogulást és boldogságot, újabb nagy sikereket kívánunk önöknek kedves elvtársak.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnöke

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkára, a magyar forradalmi munkás paraszt kormány elnöke

x x x

péter jános külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánságait basev-nek, a bolgár népköztársaság külügyminiszterének.

a szot elnöksége a bolgár népköztársaság szakszervezetek központi tanácsának elnökségét, a kisz központi bizottsága pedig a dimitrovi kommunista ifjúsági szövetséget üdvözölte táviratban az évforduló alkalmából./mti/

bb 49. 150-re növekszik a keveréktakarmány gyártó üzemek száma - a gabonafeldolgozó ipar dolgozóinak konferenciája

t cs lk vm ká

1964. szeptember 8.

a gabonafeldolgozó ipar dolgozóinak konferenciája kedden folytatta tanácskozását. dr. németh lajos, a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgatóságának vezetője tartott előadást a keveréktakarmányok jelentőségéről. kifejtette többek között, hogy a nagyüzemi állattenyésztésnek és tartásnak ma már szükségszerű feltétele a keveréktakarmányok széleskörű használata. főleg a baromfi és sertésenyésztés igényli a gyárilag előállított különböző tápok. az elmúlt három év alatt a nagyüzemi gazdaságok megkedvelték a keveréktakarmányokat és mind nagyobb mennyiségben igénylik, a keveréktakarmányok elsődleges hasznára jellemző, hogy a speciális tápok használat előtti időszakokban a baromfifélék felnevelése és elhullása egyes gazdaságokban gyakran 50-60 százalékos volt és országos átlagban is elérte a 30 százalékot, az utóbbi három év alatt viszont öt százalékra csökkent éppen a biológiaiilag teljesebb takarmányozás révén.
/folyt.köv./

14.10/-n

-33-

le

/bb 49. 150-re.....1. folyt./vm

Ugyanezen idő alatt a pecsenye-csirke felnevelési idejét az előzőnek egyharmadára, az 1 kiló hus előállítására felhasznált takarmánymennyiség átlagát pedig öt kilóról 3.8-4 kilóra sikerült csökkenteni. nagyrészt ugyancsak a jó baromfitápoknak köszönhető, hogy a takarmányozás iránt igényes intenzív tojó-tyukfajták elterjedtek a nagyüzemi gazdaságokban. a régebbi 120-130-as üzemi tojás-átlag 220-240-re növekedett. baromfitápjaink minőség tekintetében is kiállják a versenyt a külföldi készítményekkel. most - a különböző intenzív fajtáknak, az egyes hasznosítási irányoknak megfelelően - tovább kell bővíteni a tápok választékát. hasonlóképp új feladatokat ró a keveréktakarmány-gyártásra a pulyka, illetve ludtenyésztés felvirágzása.

maráz józsef a gabonatröszt takarmányozási osztályvezetője a keveréktakarmány-ellátás fejlesztéséről szólva közölte, hogy a keveréktakarmány gyártó üzemek számát a jelenlegi 101-ről a következő öt év alatt legalább 150-re növelik. tovább korszerűsítik a gyártást, bővítik a választékot. a nagyüzemi baromfifarmok keveréktakarmány-igényét már a következő években teljes mértékben ki tudják elégíteni. a sertésnevelésben ugyancsak megközelítik az igényeket, egyben fokozzák az egyéb állatfajoknak szánt speciális tápok gyártását./mti/

- . -

bb 53. átadta megbízó-leveletét az új kínai nagykövet

t bc lk vm sr

1964. szeptember 8.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta han ke-hua rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a kínai népköztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, minályfi ernő, az elnöki tanács tagja, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

han ke-hua nagykövet megbízólevele átadásakor beszédet mondott. bevezetőjében a kínai nép, a kínai kormány és liu sao-csi elnök üdvözlését tolmácsolta a magyar népnek, a magyar kormánynak és dobi istvánnak, majd így folytatta:

/folyt.köv./

14.15 rj

15²⁰ Che!

- 34 -

le

/bb 53. átadta.....1. folyt./vm

a magyar népnek, amely kemény és nehéz harcot vívott a hazai és külföldi reakció ellen, dicsőséges forradalmi hagyományai vannak. e nép szorgos nép, amely szerény munkát végzett hazája felépítéséért. a kínai nép mindig figyelemmel kíséri a magyar nép forradalmi küzdelmeit és szocialista építő munkáját, állhatatosan támogatja igazságos ügyét. örülünk azoknak az eredményeknek, amelyeket a testvéri magyar nép építő munkájában elért és újabb sikereket kívánunk további munkájához. /biztosítani önt, hogy amíg a kínai népköztársaságnak a magyar népköztársaságban akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként dolgozom, minden erőmet a két ország baráti együttműködése elősegítésének fogom szentelni.

L Szeretném

dobi istván válaszolt a nagykövet beszédére. többek között hangsúlyozta:

a nagy kínai nép történelme során lankadatlan harcot vívott hazai elnyomói és a külföldi betolakodók ellen, míg végül 15 évvel ezelőtt a kínai kommunista párt vezetésével győzelemre vitte forradalmának ügyét, kezébe vette sorsának irányítását. a magyar nép őszinte szimpátiával szemlélte és szemléli a testvéri kínai népnek a szocializmus felépítése érdekében folytatott odaadó, szorgalmas munkáját és mindig szívből örült a nagy erőfeszítések nyomán kibontakozó sikereknek. a magyar nép, a magyar népköztársaság kormánya, a magam nevében boldogságot és felvirágzást kívánok a nagyszerű kínai népnek, kívánom, hogy hatalmas országépítő munkájában a továbbiakban még nagyobb sikereket érjen el.

a magyar népet a proletárinternacionalizmus elvei alapján a testvéri barátság érzései töltik el a kínai nép iránt. népünk és kormányunk, mint eddig is, a jövőben is azon lesz, hogy megőrizze és szélesítse népeink és országaink baráti kapcsolatait.

meggyőződésem, hogy a magyar népköztársaságban kifejtendő munkája elő fogja segíteni országaink kapcsolatainak és együttműködésének szélesedését, népeink barátságának további erősödését.

e felelősségteljes küldetésének ellátásához kívánok önnek, nagykövet elvtárs eredményes munkát és sok sikert.

/folyt.köv./

14.25/-n

-35-

15²⁰ Che!

le

/pb 53. átadta....2.folyt./vm

a megbízólevél átadása után a nagykövét bemutatta dobi istván a kíséretében megjelent tsung ke-wen nagykövetségi tanácsost, tie lej ezredes, katonai attasét, liu chun-chang kereskedelmi attasét, czen pi-cszsao nagykövetségi másodtitkárt, csou hszin-san nagykövetségi harmadtitkárt, hszin csung-hszju nagykövetségi attasét és csen csi-liu nagykövetségi attasét.

az elnöki tanács elnöke ezután hosszan, baráttan elbeszélgetett a nagykövettel.

han ke-hua nagykövét megbízólevelének átadása után a hősök-térén megkoszoruzta a magyar hősi emlékművet./mti/

bb.51. balatonfüred, szeptember 11-13: 7. országos biológiai napok - sajtótájékoztató a tudományos rendezvény programjáról

t tf/tr/n/sr

1964. szeptember 8.

hetedik alkalommal rendezi meg a tudományos ismeretterjesztő társulat az országos biológiai napokat: balatonfüreden, szeptember 11. és 13. között. a minden évben nagy érdeklődéssel kísért tudományos rendezvény programját kedden a muosz székházában dr. tangi harald, a tit biológiai országos választmányának elnöke ismertette.

nagyományos rendezvényünkre - amelynek évről-évre többszáz részvevője van - az idén több szocialista ország ismeretterjesztő társulatainak képviselőit is meghívtuk. a gazdag programban összesen kilenc előadás, két biológiai filmet és több tanulmányi kirándulás szerepel. az előadások témáit úgy állítottuk össze, hogy megismertessék a hallgatókat a hazai és külföldi biológiai kutatások legújabb eredményeivel és segítséget nyújtsanak egyes időszerű biológiai problémák tisztázásához. az eseménysorozat első napján a mikrobiológia, a másodikon az agrobiológia, a harmadikon pedig a fejlődéstörténeti zoológia és a biológia filozófiai kérdéseiről hangzanak el előadások.

érdekesnek ígérkezik többek között dr. echter tiber orvostudományi tanácsos előadása, a föld bioszféráján túli élet mikrobiológiai és fiziológiai problémái, című előadása, amely a földi laboratóriumokban és az űrhajó-kísérletekkel szerzett tapasztalatokat, eredményeket foglalja össze. a környezet és a növényi termelés közötti kapcsolatokról dr. hortobágyi tiber egyetemi tanár tart ismertetőt. az ornitológia egyik érdekes-izgalmas területének, a madárhangkutatásnak legújabb eredményeiről szöke péter tudományos kutató számol be; ismerteti a madárhangkutatás hangmikroszkópiai és biomuzikológiai módszerét. az előadást magnetofonos hangbemutatók kísérik. a háromnapos program dr. ács tamás egyetemi adjunktus „dogmatizmus és dialektika a biológiában”, című előadásával ér véget./mti/

..

le

16⁰⁰ Cse!

- 36 -

bb. 55. magyar államférfiak üdvözlő fávíratát a koreai népi demokratikus köztársaság vezetőihez

gk/a/sr

1964. szeptember 8.

kim ir szen elvtársnak, a koreai munkapárt központi bizottsága elnökének, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének;

cpj-jen gen elvtársnak, a koreai népi demokratikus köztársaság legfeljebb népi gyűlése elnöksége elnökének, phenjan.

kedves elvtársak!

a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe, a köztársaság kikiáltásának 16. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkapárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, az egész magyar nép nevében üdvözlőnként és jókívánságainkat fejezzük ki önöknek és a testvéri koreai népek. együtt örülünk a koreai dolgozókkal a nagy eredményeknek, amiket a koreai népi demokratikus köztársaság fennállásának 16 esztendeje alatt szocialista hazájuk építésében elértek. a testvéri koreai nép mellett állunk az amerikai imperialisták ellen vívott hősi honvédő háborújában és testvérként támogatjuk harcát országáért békés egyesítéséért.

nemzeti ünnepük alkalmából szívből kívánunk újabb sikereket a dolgozó koreai népnek a szocializmus további építésében és hazája egyesítéséért folyó küzdelemben.

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkapárt központi bizottságának első titkára,
a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

x x x

az évforduló alkalmából péter jános külügyminiszter is táviratban köszöntötte nek szon csolt, a koreai népi demokratikus köztársaság külügyminiszterét.

a szot elnöksége a koreai szakszervezetek központi tanácsa elnökségéhez, a kisz központi bizottsága pedig a koreai demokratikus ifjúsági szövetséghez küldött üdvözlő táviratot az évforduló alkalmából./mti/

16,00/m

- 37 -

k

bb 57. ünnepség bulgária felszabadulásának 20. évfordulója
alkalmából

t dl/gk- lm zs

1964. szeptember 8.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából kedden ünnepséget rendezett az ikarus-gyár művelődési házában. részt vett az ünnepségen és az elnökségben foglalt helyet apró antal, kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, a minisztertanács elnök-helyettesei, szirmai istván, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, valamint jancso georgiev, a bolgár népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. ott volt az ünnepségen a központi bizottság, a forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja, politikai, gazdasági, kulturális életünk számos más képviselője. megjelent a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője, tagja. a művelődési ház nagytermét megtöltötték az ikarus-gyár és a terület több más üzemének dolgozói.

a bolgár és a magyar himnusz elhangzása után szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd apró antal emelkedett szólásra.

/a beszédet mai bb 41-es kiadásunkban már közöltük.
az embargót f e l o l d j u k./

apró antal hosszan tartó, nagy tapsal fogadott beszéde után jancso georgiev lépett a mikrofonhoz.

/a nagykövet beszédét mai bb 42-es kiadásunkon már közöltük.
az embargót f e l o l d j u k./

jancso georgiev beszéde után hosszan zúgott a taps. a gyűlés résztvevői melegen ünnepelték a 20. éve felszabadult bolgár népköztársaságot. a nagygyűlés az internacionálé hangjával ért véget. az ünnepség második részében művészi műsor következett, amelyben többek között felléptek az évforduló alkalmából hazánkba érkezett bolgár művészek is./mti/

16.10/lm

-38-

bb 54. 2000 hold rozsvetés a duna-tisza közén

vid ká/tr-lm bs

1964. szeptember 8.

kiadós esővel kezdődött a hét bács-kiskun megyében, ahol most érkezett el az őszi kalászosok vetésének ideje. a homokos talajok kenyérgabonáját, a rozst kiskunfélegyháza és kecskemét környékén eddig már több mint kétezer holdon vetették el. a szőlő- és gyümölcsstermelő gazdaságokban a fiatal ültetvények sorközeiben szintén most vetik a zöldtrágya-növényeket, amelyek tavasszal szőnyegként kötnek majd a helyhez a homokot, s később talajba szántva javítják a talaj szerkezetét./mti/

bb 56. jugoszláv szövetkezeti delegáció érkezett budapestre

i kz-lm ká

1964. szeptember 8.

a szövosz igazgatósága meghívására a jugoszláv szövetkezetek központi szövetségének 4 tagu delegációja kedden a magyar fővárosba érkezett. a delegációt misa sztojanovics, a szövetség elnökségének tagja, a vajdasági szövetkezeti szövetség elnöke vezeti. a jugoszláv vendégek megtekintik a 65. országos mezőgazdasági kiállítást és tárgyalásokat folytatnak a magyar szövetkezeti vezetőkkel./mti/

bb. 58. speciális traktorok, érdekes kertészeti gépek a bolgár mezőgazdasági bemutatón - bolgár sajtótájékoztató az országos mezőgazdasági kiállításon

i/ie/a/ká

1964. szeptember 8.

kedden ismertették a sajtó képviselőivel a bolgár népköztársaságnak a 65. országos mezőgazdasági kiállításon bemutatott anyagát. nanko georgiev, a bolgár kiállítási iroda igazgatója bevezetőben rövid tájékoztatást adott a bolgár mezőgazdaság fejlődéséről. az ország felszabadulása óta eltelt 20 esztendő alatt az elaprózott kisüzemi magángazdaságok helyén kialakultak a jól gépesített, magas színvonalon dolgozó és nagy terméshozamokat elérő dolgozó szocialista mezőgazdasági nagyüzemek. jelenleg a gazdaságok átlagos művelhető földterülete meghaladja a 4 100 hektárt. a szántóföldeken 54 600 traktor, 7 800 kombajn és többtízezer egyéb mezőgazdasági gép dolgozik, s fokozatosan gépesítik az állattenyésztést is. az öntözött terület, amely a háború előtt 1939-ben 37 500 hektárt tett ki, most megközelíti az egymillió hektárt.

/ folyt.köv./
16.00/lm

-39-

bb. 58./ speciális.....1. folyt./a

a szocialista átszervezés és a belterjes irányú fejlesztés eredményeképpen jelentősen nőtt a mezőgazdaság termelése. ez a népgazdasági ágazat 1963-ban 70 százalékkal nagyobb értéket adott, mint az 1932-1938-as évek átlagában. számottevően növekedett a bolgár mezőgazdasági termékek, különösen a szőlő, a zöldség és a gyümölcsfélék exportja. paradicsomkivitelük, amelyben az egész világon az első helyen állnak, tavaly 200 000 tonnát tett ki, gyümölcsből pedig 280 000 tonnát szállítottak külföldre.

a mezőgazdasági termelés bővülésével párhuzamosan fejlődnek, gyarapodnak a mezőgazdasági dolgozók települései is. a felszabadulás óta 3 900 falut villamosítottak, 1 700 községet vízhálózat-tal, 2 000-et vezetékös rádióhálózattal láttak el. a falvakban több mint 62 000 új lakóház és mintegy 4 200 művelődési ház épült, az ország legszebb vidékein pedig 22 korszerű üdülőt nyitottak, amelyek tavaly 130 000 dolgozó parasztnak nyújtott pihenést.

nanko georgiev hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság eredményei egyebek között az ipar fejlesztésének is köszönhetőek. az ország ipari termelése tavaly 17-szer nagyobb volt, mint 1939-ben. létrejött és sikeresen dolgozik több fontos iparág, ezen belül a mezőgazdasági gépgyártás is. a bolgár ipar tavaly több mint 70 féle mezőgazdasági gépet állított elő, többek között 3 féle taraktort.

az országos mezőgazdasági kiállítás nemzetközi gépbemutatóján bulgária 33 féle géppel vett részt. közülük sok tarthat számot a magyar mezőgazdasági üzemek és szakemberek érdeklődésére. az egyik a „bolgár 112”, elnevezésű, lejtős területek művelésére szolgáló traktor, amelynek 8 munkagépe közé rendresodró, rotációs kapa, burgonyaszedő és kaszálógép is tartozik. a kiállított bolgár gépek zöme sokoldalúan segíti a kertészeti termelés különböző ágait. van például egy 4 függesztett munkagéppel rendelkező szőlőművelő traktoruk és egy 22 lóerős eszakhordójuk. ez utóbbihoz 9 munkagép tartozik. többek között zöldségmagvetőgép. univerzális töltőgép, univerzális emelődaru és platókocsi. bemutatójukon szerepel kétféle palántaültetőgép és egy melegágyi takaró-kötőgép.

a nemzetközi műszerkiállítás a bolgár népköztársaság számos állattenyésztési, állategészségügyi és egyéb műszert, készüléket mutat be. a nemzetközi takarmányozási pavilonban tízféle keveréktakarmány-mintát állítanak ki és grafikonokon, táblókon ismertetik állattenyésztésük és takarmánygazdálkodásuk fejlődését. a beszédes számokból többek között kitűnik, hogy bulgáriában tavaly 352 000 tonna keveréktakarmányt gyártottak, jövőre pedig már több mint 625 000 tonnát állítanak elő. /mti/

16.30/a

- 40 -

bb. 59. miskolci képzőművészek grafikai kiállítása salzburgban

vid/tf/j/a/sr

1964. szeptember 8.

a miskolci művésztelepen dolgozó tíz grafikusművész mintegy ötven alkotásából kiállítást rendeznek salzburgban. a tárlat megnyitására felegy gyula, munkácsy-díjas festőművész kedden salzburgba utazott. /mti/

bb. 60. a magyar filmgyártó vállalat

tné/a/sr

1964. szeptember 8.

közli, hogy kedvező idő esetén a kőszivi ember fia produkció, az egyébként zárt területen lévő budai várpalota déli részén - a budavár ostroma jelenetet forgatja szeptember 9-10-11-és 12-én. a robbantások, a tüzgyújtások és a füst a filmfelvételekhez szükségesek. /mti/

bb. 61. az 5. és a 6. békekölcson sorsolás nagynyerményei

t/kf/kf/a/ki

1964. szeptember 8.

az országos takarékpénztár kedden folytatta a második félévi békekölcson sorsolásokat.

először az 5. békekölcson sorsolták, 244 200 kötvényre 38 412 800 forintot. a főnyerményen kívül 11-11 ötvenezer és huszonötezer forintos, 22 tízezer forintos és 66 ötezer forintos nagynyerményt sorsoltak ki. a százezer forintos főnyerményt a 9. osztályu 52 968 sorozatu 44 számu kötvény nyerte. ötvenezer forintot nyertek a 47 349 sorozatu 48 számu, huszonötezer forintot a 46 806 sorozatu 35 számu, tízezer forintot pedig az 52 051 sorozatu 14 számu és az 52 640 sorozatu 37 számu kötvények.

ötezer forintot nyertek:

sorozat	szám
40 211	36
41 035	17
43 187	47
49 620	22
53 978	01
54 571	36

/ folyt.köv./

17.00/m

- 41 -

bb. 61./ az 5. és a 6. folyt./a

ezután a 6. békekölcson 362 400 kötvényre 57 107 800 forintot sorsoltak ki. ezen a húzáson a főnyereményen kívül 16-16 ötvézezer és huszonötezer forintos, 32 tízezer forintos és 96 ötezer forintos nagynyeremény jutott a szerencsés kötvénytulajdonosoknak. a százezer forintos főnyereményt a 2. osztályú 78 049 sorozatu 23 számú kötvény nyerte. ötvézezer forintot nyertek a 64 334 sorozatu 43 számú, huszonötezer forintot a 78 218 sorozatu 45 számú, tízezer forintot pedig a 66 297 sorozatu 24 számú és a 72 634 sorozatu 35 számú kötvények.

Ötezezer forintot nyertek:

sorozat	szám:
63 089	40
64 762	02
65 486	41
73 334	27
75 793	19
79 931	39

ezzel be is fejeződtek a második félév első békekölcson sorsolásai. a kétnapos húzáson az 1., az 5., és a 6. békekölcsonból összesen 679 700 kötvény számát sorsolták ki csaknem 117 millió forint értékű nyereménnyel és förléssel. a három kölcsonból kihozott kötvények beváltását szeptember 14-én kezdik meg./mti/

bb. 62. félmillió köbméter széndioxidgáz lepté el a tiribesi bányát - a gyors és tervszerű intézkedés hatására egyetlen baleset sem történt

vld/i/st/sk/a/la

1964. szeptember 8.

a hazai széndioxidgáz szállítás történetében egyedülálló gázbetörés történt szombaton a dél-nógrádi szennedence tiribesi bányájában. a bánya egyik nyugati elővájásában először vízbetörést, majd a furólyukakon erős széndioxidfúvást érezték. az utóbbi mintegy 5 perces időközökben ismétlődött. a gáz a bányászati munkások pillanatok alatt eloltotta, a bányászokat azonban riasztották és percek alatt kiűritették a veszélyeztetett körletet. délután már a szomszédos, sőt a 30-40 méterrel magasabban levő szénttelepeket is elérte a széndioxid, az esti órákban pedig minden acélgit rézűműtő gázkitörést észleltek, amelynek ereje szinte elérte az áccolatokat. a több mint félmillió köbméterre hecsült széndioxid mintegy 500 tonna anyagot mozgaott meg, ezután kiáramlott a függőakna száján, még a külszíni épületekre és a bányakörnyéki völgyeket is elárasztotta.

/ folyt. köv. /
17.49/s

- 42 -

le

bb. 62./ félmillió.... folyt./a

az első bányamentőraj leszállására csak a gázbetörést követő 40. órában, nétfőn oélelőit adhattak engedélyt. azóta a mentőrajok egymást váltják a gázzal teli aknában, gondoskodnak a megfelelő légáramlásról, a szállító és a légvágatok szellőztetéséről. a kedd délutáni jelentések szerint a bánya nyugati 5/a ereszkéjét és környékét a beömlő víz is elárasztotta, a normális légáramlás azonban már kezd helyreállni. a tiribesi bányában egyelőre szünetel a munka, egyes helyeken két napon belül, más helyeken azonban csak körülbelül egy hét múlva kezdhetik meg ismét a termelést. a gyors és tervszerű intézkedéseknek, az azonnali riasztásnak és a bánya kiűritésének köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár, sőt egyetlen baleset sem történt./mti/

bb. 65. talajnélküli zöldségtermesztés egész évben - k.n. koloszev szovjet kertészeti kutató előadása a technika házában

t/ca/lk/a/ká

1964. szeptember 8.

az agrártudományi egyesület kedden a technika házában érdekes tapasztalatcsere-tanácskozást rendezett, amelyen k.n. koloszev kandidátus, a moszkva-környéki marfino szovhoz igazgatója tartott előadást a gazdaságban rendszeresített talajnélküli, egész évben folyamatos üvegházi zöldségtermesztés tapasztalatairól. elmondotta többek között, hogy a szovhozban 2000 négyzetméteren termesztettek ezzel a módszerrel uborkát és paradicsomot. elsősorban a teljesebb gépesítés, automatizálás, a munkaerő-megtakarítás céljából szorgalmazzák a talajnélküli ugynevezett hidrofoniás termesztési rendszer szelésebb körü bevezetését. a legutóbbi években három különböző talajnélküli termesztési módot próbáltak ki, s megüzemi méretekben számos gazdaságban tovább kísérleteznek a módszerek technológiai korszerűsítésén és a gazdaságosság növelésén. a neves szovjet szakember részletesen ismertette a mesterséges tápoldatok összeállítását, az új módszerrel termesztett növények kezelését és a munkák gépesítését, illetve automatizálását. végül közölte, hogy a marfino szovhozban a jövő évben már több mint tízezer négyzetméterre növelik a talajnélküli zöldségtermesztő üvegházak termőterületét. az előadást a hazai kertészeti kutatók és gyakorlati szakemberek felszólalásai követték./mti/

18.10/m

- 43 -

le

bb. 61./ az 5. és a 6. folyt./a

ezután a 6. békekölcsön 362 400 kötvényre 57 107 800 forintot sorsoltak ki. ezen a húzáson a főnyereményen kívül 16-16 ötvenszer és huszonötezer forintos, 32 tízezer forintos és 96 ötezer forintos nagynyeremény jutott a szerencsés kötvénytulajdonosoknak. a százezer forintos főnyereményt a 2. osz-
tályú 78 049 sorozatu 23 számú kötvény nyerte. ötvenezer forintot nyertek a 64 334 sorozatu 43 számú, huszonötezer forintot a 78 218 sorozatu 45 számú, tízezer forintot pedig a 66 297 sorozatu 24 számú és a 72 634 sorozatu 36 számú kötvények.

Ötezer forintot nyertek:

sorozat	szám:
63 089	40
64 762	02
65 486	41
73 334	27
75 793	19
79 931	39

ezzel be is fejeződtek a második félév első békekölcsön sorsolásai. a kétnapos húzáson az 1., az 5., és a 6. békekölcsön-
ből összesen 679 700 kötvény számát sorsolták ki csaknem 117 millió forint értékű nyereménnyel és törlesztéssel. a három kölcsönből ki-
húzott kötvények beváltását szeptember 14-én kezdik meg./mti/

bb. 62. félmillió köbméter széndioxidgáz leptet el a tiribesi bányát - a gyors és tervszerű intézkedés hatására egyetlen baleset sem történt

vid/i/st/sk/a/la

1964. szeptember 8.

a hazai szénbányászat több mint 200 évtizedes történetében egyedülálló gázbetörés történt szombaton a dél-nógrádi szénmeden-
se tiribesi bányájában. a bánya egyik nyugati elővájásában elő-
ször vízbetörést, majd a furólyukakon erős széndioxidfúvást érez-
tek, az utóbbi mintegy 5 perces időközökben ismétlődött. a gáz
a bányászati munkásokat pillanatok alatt eloltotta, a bányászokat azon-
nal riasztották és percek alatt kiűritették a veszélyeztetett kör-
letet. délután már a szomszédos, sőt a 30-40 méterrel magasabban
levő szinttelepeket is elérte a széndioxid, az esti órákban pedig
minden acélgit felülmúló gázkitörést észleltek, amelynek ereje
szinte átlépte az ércsokat, a több mint félmillió köbméter-
re hecsült széndioxid mintegy 500 tonna anyagot mozgatott meg,
ezután kiáramlott a függőakna száján, még a külszíni épületekre
és a bányakörnyéki völgyeket is elárasztotta.

/ folyt. köv./
17.49/s

- 42 -

le

bb. 62./ félmillió.... folyt./a

az első bányamentőraj leszállására csak a gázbetörést követő
40. órában, nétfőn délelőtti adhattak engedélyt. azóta a mentőrajok
egymást váltják a gázzal teli aknában, gondoskodnak a megfelelő
légáramlásról, a szállító és a légvágatok szellőztetéséről. a
kedd délutáni jelentések szerint a bánya nyugati 5/a ereszké-
jét és környékét a beömlő víz is elárasztotta, a normális lég-
áramlás azonban már kezd helyreállni. a tiribesi bányában
egyelőre szünetel a munka. egyes helyeken két napon belül, más
helyeken azonban csak körülbelül egy hét múlva kezdhetik meg
ismét a termelést. a gyors és tervszerű intézkedéseknek, az azonna-
li riasztásnak és a bánya kiűritésének köszönhető, hogy ember-
életben nem esett kár, sőt egyetlen baleset sem történt./mti/

bb. 65. talajnélküli zöldségtermesztés egész évben - k.n. kolosov
szovjet kertészeti kutató előadása a technika házában

t/ca/lk/a/ká

1964. szeptember 8.

az agrártudományi egyesület kedden a technika házában érde-
kes tapasztalatcsere-tanácskozást rendezett, amelyen k.n. kolosov
kandidátus, a moszkva-környéki marfino szovhoz igazgatója
tartott előadást a gazdaságban rendszeresített talajnélküli, egész
évben folyamatos üvegházi zöldségtermesztés tapasztalatairól. el-
mondotta többek között, hogy a szovhozban 2000 négyzetméteren ter-
mesztenek ezzel a módszerrel uborkát és paradicsomot. elsősorban
a teljesebb gépesítés, automatizálás, a munkaerő-megtakarítás cél-
jából szorgalmazzák a talajnélküli ugynevezett hidrofoniás termesztési
rendszer szelésebb körű bevezetését. a legutóbbi években há-
rom különböző talajnélküli termesztési módot próbáltak ki, s
most üzemi méretekben számos gazdaságban tovább kísérleteznek
a módszerek technológiai korszerűsítésén és a gazdaságosság nö-
velésén, a neves szovjet szakember részletesen ismertette a
mesterséges tápoldatok összeállítását, az új módszerrel ismer-
tett növények kezelését és a munkák gépesítését, illetve automati-
zálását. végül közölte, hogy a marfino szovhozban a jövő év-
ben már több mint tízezer négyzetméterre növelik a talajnélküli
zöldségtermesztő üvegházak termőterületét. az előadást a hazai
kertészeti kutatók és gyakorlati szakemberek felszólalásai
követték./mti/

18, 10/m

- 43 -

le

bb 66. megnyitott „a bolgár népköztársaság 20 éve”, fotoművészeti kiállítás

t ák/lk-lm la

1964. szeptember 8.

a kulturális kapcsolatok intézete és a magyar fotoművészek szövetsége bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából „a bolgár népköztársaság 20 éve”, címmel kiállítást rendezett az ernst muzeumban. a tárlatot kedden hidvégi istván, a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezetője nyitotta meg. részt vett a megnyitón radi botov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára, a követség munkatársai, és a budapesti diplomáciai képviselők több tagja.

az ernst muzeum öt termében többszáz nagyméretű, művészi fotodokumentum ad áttekintést a baráti ország 20 éves fejlődéséről. a kiállítást szeptember 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

..

bb 67. fejér megye idegenforgalmáról tanácskozott az országgyűlési képviselők megyei csoportja

vid tf/j-lm sr

1964. szeptember 8.

az országgyűlési képviselők fejér megyei csoportja kerkesi andorné elnöklétével kedden ülést tartott székesfehérvárott, a hazafias népfőrt megyei titkárságán. az ülésen részt vett földes lászló, a belügyminiszter első helyettese, juhász jános, a fejér megyei pártbizottság első titkára, bujdosó imre, a fejér megyei tanács vb elnöke és dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője.

a tanácskozáson tóth gyula, a fejér megyei tanács vb elnöke helyettese ismertette a megyei időszerű idegenforgalmi kérdéseit. a tervekről szólva többek között a vendéglátóipar fejlesztésének fontosságáról, a velencei-tó környéki cempinghálózat bővítéséről beszélt. hangsúlyozta, hogy székesfehérvárott új, korszerű szálló létesítésére volna szükség, de addig is, amíg ez felépül, 1965-ben négy és félmillió forintos költséggel korszerűsíteni kell a velence szállót.

dr. vitéz andrás felszólalásában hangsúlyozta, hogy a megye idegenforgalmi szerveinek a jövő évben az ideinél is sokkal több külföldi vendég fogadására és ellátására kell felkészülniök. földes lászló az idegenforgalom növekvő népgazdasági jelentőségéről, juhász jános pedig a velencei-tó idegenforgalmának fejlesztéséről beszélt./mti/

..

18.24/s

- 44 -

le

bb. 63. az év végéig 410 lakás építését fejezik be dunaujvárosban

vid/lk/a/ki

1964. szeptember 8.

tervezők és építők jelentésében vizsgálta meg kedden a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága a városépítés jelenlegi helyzetét és a jövő évi feladatokat. megállapította, hogy a közép-blokkos lakásépítkezésnél öt-hat hetes, a nagypaneles építkezésnél pedig ennél is nagyobb késedelemmel dolgoznak az építők, akiknek az év végéig négyszázötven állami és szövetkezeti lakást kell átadniök. az építők vállalták a blokkos építkezés gyorsítását, a házigyárokban pedig a nagypanelgyártást fokozzák, hogy az építők ezennel határonként tizenhat lakást szerelhessenek össze. így a még hátralévő 410 lakás építését az év vége előtt befejezhetik.

a ságvári városnegyed távfűtési hálózatának és gázvezetékének bővítése jó ütemben halad, s ott 410 lakást októberben, további 228 lakást pedig november végéig bekapcsolnak a távfűtési hálózatba. az év végéig 403 lakásba a gázt is bevezetik./mti/

..

bb. 64. hegesztőgép és elektróda kiállítás nyílt debrecenben

vid-lk/a/ki

1964. szeptember 8.

kedden debrecenben a technikai házában hegesztőgép és elektróda kiállítás, valamint bemutatót nyitottak meg. hét legkorszerűbb hazai gyártmányú gép került bemutatásra. ezek közül a széndioxid védőgázos hegesztő berendezést munka közben most mutatták be először. ez a gép világviszonylatban is megállja a helyét. előnye többek között, hogy az előző gépekhez viszonyítva kétszeres teljesítményű. bemutatták az univerzális hegesztőgépet is, amelynek érdekessége, hogy nappal hegeszt, éjszaka akkumulátort tölt, téli hajnalokon pedig gépkocsikat indít. két keréken jár és különösen termelőszövetkezeteknél, géppálmásoknál használható ki előnyösen. a kiállítás és a bemutató négy napig tekinthető meg./mti/

..

1830/m

- 45 -

le

bb 68. közlekedési balesetek

ni/tm-lm sr

1964. szeptember 8.

a 18. kerületi vörös hadsereg utja és az eke utca torkolatánál szirmai józsef 55 éves budapesti lakos ittasan, figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy motorkerékpár, amely egy szembejövő motorkerékpárnak ütközött és felborult, a baleset következtében szirmai józsef és cserni józsef, a motorkerékpár vezetője súlyosan, nem életveszélyesen, a másik motoros könnyebben megsérült.

a 13. kerületi váci ut, dózsa györgy ut és a dráva utca találkozásánál albert márton 74 éves nyugdíjas tilos jelzésnél ment át az uttesten és elütötte egy tehergépkocsi, súlyos sérülést szenvedett.

a lenin körut és a szófia utca torkolatánál palotás jános 72 éves nyugdíjas vigyázatlanul ment át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a rákóczi ut és a blaha lujza tér torkolatánál onódi lászlóné, 74 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és egy motorkerékpár elgázolta, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 6. kerületi váci ut 3. szám előtt wenczl andrás 78 éves nyugdíjas vigyázatlanul ment át az uttesten, egy tehergépkocsi elütötte, életveszélyesen megsérült.

a 18. kerületi vörös hadsereg utja 174. szám előtt brém jános, 17 éves segédmunkás, nyirlugosi lakos vigyázatlanul az 50-es villamos elé lépett, amely halálra gázolta./mti/

bb 69. hevesi sándor halálának

tm-lm sr

1964. szeptember 8.

25. évfordulója alkalmából kedden délután a színházművészeti szövetség elnöksége nevében kazimir károly, a szövetség főtájkára, both béla, a nemzeti színház és ruttkai ottó, a madách színház igazgatója koszorút helyezett el a kiváló színházi rendező kerepesi temetőben levő sírján./mti/

18,40/m

- 46 -

bb. 70. időjárásjelentés

sk/a/la

1964. szeptember 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. szeptember 8-án, kedden este:

átmeneti javulás

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, átfutó esők. helyenkint élénk északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 18-23 fok között./mti/

bb 71. fogadás a koreai nemzeti ünnep alkalmából

t bc/lm sk

1964. szeptember 8.

a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete kedden este fogadást adott a városligeti gundel-étteremben.

a fogadáson megjelent brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szot főtájkára, cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, bíró józsef külkereskedelmi, dr. szabó zoltán egészségügyi, dr. trautmann rezső építésügyi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, s a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

bb 72. évadnyitó bemutató a kamara varietében

k-ae/sk-lm la

1964. szeptember 8.

kedden megnyitotta kapuit a kamara varieté. a főváros népszerű színháza „ki mit sug,, mai szerzők műveiből összeállított varieté műsorával kezdte meg az új évad előadássorozatát./mti/

20,30/lm

-47-

- v é g e -

MB

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Dóm utca 8. Telefon: 109 400, 369 800

A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. szeptember 9.

bb. 1. csaknem kétszer annyi utas az autóbuszokon, mint a vonaton - évente csaknem 3000 kilométert utazunk - statisztikai vizsgálat a gépjárműközlekedésről

i/di/tm/a/zs

1964. szeptember 9.

a statisztikusok a közelmúltban megvizsgálták: milyen szerepet tölt be hazánkban a gépjármű-közlekedés a személyszállításban. a vizsgálat eredményeit összegező tanulmány - amely a személyforgalom több évtizedre visszamenő adatait is felöleli - megállapítja, hogy a gépjárművek szerepe az utóbbi években szinte ugrás-szerűen növekszik. jellemző, hogy míg például a vasúti forgalma 25 év alatt csak valamivel több mint ötszörösére nőtt, addig az autóbuszok utasainak száma mintegy 21-szeresre emelkedett. a máva-ut és az egyéb vállalatok menetrendszerű buszjáratát csaknem kétszer annyian veszik igénybe, mint ahányan személy, sebes, illetve gyorsvonattal közelítik meg céljukat.

érdekes, hogy két és fél évtized alatt az egy személyre jutó utazások száma 4,4-szeresére növekedett és elérte a 247-et. ezzel egyidejűleg nőtt az utazások távolsága is. az ország minden lakosa átlagosan évi 2.979 kilométert tesz meg vonaton, hajón, villamossal, vagy gépjárművel. a számokból kitűnik az is, hogy fokozatosan csökken a villamosok „népszerűsége”. budapesten például 1957-ben az utasok 75,2 százaléka villamoson, 24,8 százaléka autóbuszon utazott. 1959-ben az arány 72,9-27,1 volt, 1962-ben pedig a villamosutások száma már 68,7 százalékra csökkent, az autóbusz utasoké pedig 31,3 százalékra emelkedett.

vizsgálták a statisztikusok a vidéki városok helyi utasforgalmának alakulását is. egyebek között megállapították, hogy székesfehérvárott és tatabányán a buszok évente több mint 10 millió utast szállítanak, de csaknem hasonlóan nagy forgalmat bonyolítanak le a helyi buszjáratok győrről, debrecenben és kecskeméten is.

/ folyt.köv./

bb. 1./ csaknem.....1. folyt./a

a személygépkocsi állomány a statisztikai vizsgálat tanúsága szerint az utóbbi esztendőben ugrásszerűen növekszik, bár a gépkocsi-ellátottság európai viszonylatban még korántsem tartozik a legjobbak közé. 1956 óta az állami és a magántulajdonban levő személygépkocsi aránya is alaposan megváltozott: 1956-ban az állomány 65.5 százaléka volt közületi személygépkocsi, 1962-ben viszont már csak 22.7 százalék. ugyanezen idő alatt a magán személygépkocsi aránya 23.3 százalékról 73.5 százalékra emelkedett, a közhasználatú személygépkocsiké - taxiké - pedig 11.2-ről 3.8 százalékra csökkent.

a személygépkocsi között egyébként a trabanttal találkozhatunk leggyakrabban: az autópark 31.5 százaléka ugyanis ilyen gyártmányú kisautókból áll. a skoda a második 29.9, a moszkvics a harmadik 21.5, százalékkal. a további sorrend: wartburg, zastava, warszawa, volga, simca és renault.

érdekes képet mutat a gépkocsit ^{magán}üzemeltető személyek főbb csoportok szerinti megoszlása. eszerint a gépkocsitulajdonosok 12.5 százaléka munkás, 12.3 százaléka orvos, 9.2 százaléka tisztviselő, 9.1 százaléka mérnök, vegyész, 8.2 százaléka pedig technikus. a saját autóval rendelkező hivatásos gépkocsivezetők és szerelők a statisztikában a 6. helyen állnak./mti/

bb. 2. könyv bartók dramaturgiájáról

1/ol/gk/a/zs

1964. szeptember 9.

a zeneműkiadó vállalat gondozásában a napokban jelent meg Lendvai ernő bartók dramaturgiájáról írt könyve. a kötetben a szerző bartók zenei valóságábrázolásának elméleti és esztétikai elemzését adja./mti/

..-

- 2 -

bb 3. szeptemberi tavasz a mecsek-alján

vid ká/tr-lm -la

1964. szeptember 9.

hazánk legdélibo részén - a mediterrán éghajlatú mecsek alján - csaknem minden ősszel megismétlődik a fák és a bokrok újraéledése. az utóbbi hetek verőfényes, meleg időjárásának hatására a pécs utcáit és tereit díszítő vadgesztenyefákon ismét megjelentek a „gyertyák”, a függőlegesen felfelé álló szép, fehér virágok. különösen érdekes látványt nyújt a káptalan utcában - a város régi lakónája előtt - álló fa, amelynek levelei csaknem teljesen lehullottak már és a csupasz ágakon mintegy félszáz virág nyílt ki. a tettei romok közelében levő egyik liliumfa ugyancsak tavaszi köntöst öltött, az üde zöld levelek között megjelentek a halványlila, tölcseralaku virágok. a legnagyobb méretű másodvirágzás az idén az akácoknál következett be. a mecsek vidékén ezekben a hetekben legalább 100 akácán, illetve akácokron figyelték meg a tavaszt idéző hófehér virágfürtöket. a mének nagy rajokban lepik el az őszirózsajándékba kapott „nektár-lelőhelyeket”,./mti/

bb 4. ötnyelvű idegenforgalmi jelzőtábla a velencei-tó partján

vid lk-lm ki

1964. szeptember 9.

a velencei-tó partján és a 7-es számú balatoni műút mentém mintegy hatvan ötnyelvű - orosz, angol, német, lengyel és cseh nyelvű - jelzőtáblát helyeznek el. a táblákon feltüntetik a táborozásra alkalmas helyeket, a szabad strandolási lehetőségeket./mti/

bb 5. buskavégre került az első aranyérmes szarvas-bika somogyban

vid ká/tr-lm la

1964. szeptember 9.

az év legszebb és legizgalmasabb vadászeseményére, a szarvasbikák pöngésére érkezett külföldi vadászvendégek napok óta járják a somogyi erdőrengeteget. a magaslesekén és a cserkésző utakon figyelik a nászukat tartó vadakat. az első siker a kaszópusztai erdőszelvényen cserkésző robert heitkamp nyugat-német vendég nevéhez fűződik: egy gyönyörű, 18-as agancsot hordó szarvasbikát sikerült kilőnie. az agancs súlya 11 kiló 70 deka, a nádler-féle pontozás szerint aranyérmes./mti/

..-
- 3 -

bb 6. légfüggöny, porológép, polisztírol-paplan - új berendezések az üzemi por- és vegyiártalmak ellen

ms/tm/s zs

1964. szeptember 9.

az országos munkaegészségügyi intézet munkatársai a közel-múltban több hatékony eljárást dolgoztak ki az üzemi levegő - szennyeződések csökkentésére, a vegyiártalmak leküzdésére. egyebek között ugynevezett légfüggőnyel kombinált helyi elszívót szerkesztettek, amely megakadályozza, hogy a szórópisztollyal dolgozók a szervezetükre káros anyagokat belélegezzék, a festék-, vagy zománcszórás például az új eljárásnál szivótölcsér- formájú fülkében történik. a tölcser csucsához elszívó berendezés csatlakozik, amely a szervezetre káros anyagokat a fülkéből „kiszippantja”, ugyanakkor süritett levegővel a fülkében való- ságos légfüggőnyt létesítenek - így a szórópisztollyal dolgozók semmiféle káros anyagot nem lélegeznek be. hasonló eljárást próbáltak ki sikeresen egy öntődei üzemben is. a mérések tanúsága szerint az üzemben keletkező por 87 százalékát a berendezés elszívta, mielőtt a szennyeződés a levegőben szétterjedhetett volna.

az intézet munkatársai megállapították, hogy hulladék- rongyokkal dolgozó üzemekben szintén sok egészségre ártalmas, nem ritkán fertőző szennyeződés, por kerül a levegőbe. ennek hatékony ellenszere a zárt térben működő porológép, amely a hulladék- anyagokat, rongyokat - előzetes fertőtlenítés után - kiporolja, s a port az elszívó berendezés nyomban el is távolítja.

gyakori panasz a galvanizáló műhelyekben, hogy a galván- fürdők szabadon párolgó felületei - a helyi elszívóberendezések ellenére is - erősen szennyeznek a levegőt. különösen a cian- nidrogénes és a krómsavanhidrides szennyeződés ártalmas. az országos munkaegészségügyi intézetben kidolgozott módszer szerint ez ellen a szennyeződés ellen védelmet nyújt a polisztírol-paplan. ha ugyanis polisztírol-darát 10 percig forral- nak, az apró daraszemek borsó nagyságúvá duzzadnak és összefüggő habszerű anyagot alkotnak. ezzel a műanyagpaplannal leterítik a galvánfürdő felületét, így megakadályozzák a párolgást és ezzel a gázzszennyeződést is./mti/

--

- 4 -

bb.7. pirok-egér, hegyi pillangó, jégkorszaki mamutfog a tiszá- kutatók idei „zsákmánya”,

vid/ká/tr/a/la

1964. szeptember 9.

a szegedi tiszá-kutató expedíció dr. Kolosváry Gábornak, a szegedi tudományegyetem állatrendszertani intézete professzorá- nak vezetésével visszatért tizedik gyűjtőutjáról. a biológusok- ból, ornitológusokból álló csoport két hetet töltött a folyó tiszá- karádi térségében. a tanulmányutról, amelyen egyetemi hallgatók is részt vettek, értékes „zsákmányt”, vittek haza. ritka, a tiszá- völgyben eddig ismeretlen kis emlősöket is találtak. ilyen a ki- veszőben lévő pirok-egér, amelynek hátán sötétbőrös csik nuzó- dik. nagy számban fogták hegyi pillangókat, hegyi bogarakat, tör- pe denevéreket, amelyek mind arra utalnak, hogy a tiszá felső szakasza éghajlati és egyéb vonatkozásban élesen elkülönül az alföldi tájtól. az iszapos földből egy jégkorszaki mamutfogat ástak ki. az expedíció tagjai mostani útjukon elsősorban azt ta- nulmányozták, hogy a duzzasztott folyóvíz milyen hatással van a növény-és állatvilágra. megállapították, hogy amíg a növényzet a duzzasztott vízben elég gyorsan alakul át tavi jellegűvé, addig az állatvilágnál ez az átalakulás sokkal lassabb ütemű.

a szegedi tiszá-kutatók egy évtizedes munkájuk során mintegy kétszáz kilométeres szakaszt térképeztek fel, beleértve a holt ágakat is. a későbbi években - a tervek szerint - sor kerül majd a folyó szovjetunióbeli szakaszának tanulmányozására is./mti/

--

- 5 -

bb.8. „restaurálják,, az ipolytarnóci 30 millió éves őslénytani lelőhelyet

vid/j/n/sr

1964. szeptember 9.

jövőre budapesten tanácskozik az őslénytani világkongresszus, amelyen az ipolytarnóci rendkívül gazdag őslény-maradványok tanulmányozása is fontos helyet foglal majd el. a nógrádi szénmedence keleti szegélyén, ipolytarnóc határában a világon egyedülálló földtani - őslénytani maradványok ugynevezett szabadtéri muzeumát tárták fel. a lelőhely az 1830-as évektől kezdve áll a szakirodalom középpontjában, s száz évvel később, 1928-ban a hazánkban rendezett nemzetközi őslénytani kongresszus résztvevői is tanulmányozták a 30 millió év előtti állat- és növényvilág megkövesedett maradványait, nyomait.

az ipolytarnóci ősfenyőt a magyar nemzeti múzeum védőboltozattal látta el, hogy megóvja az idő pusztításától. rajta kívül a nagykövek-alja völgyben futó vízmosságok feltárták a növénylenyomatos rétegeket, ahol a kitünő állapotban lévő pálma, ősi dió, tölgyfa, fügefafa, babér, cédrus, stb. levélenyomatokon kívül 30 millió évvel ezelőtti nőtt virágok, termény-maradványok ismerhetők fel. az egykori aljnövényzet, páfrány és zuzmófélék lenyomatait is megőrizte a finomszemű vulkáni tufa. ehhez a vegetációhoz hasonló növényvilág jelenleg csak a párás, 19 celsius fok évi középhőmérsékletű dél- kínai tengerparton és a mexikói öböl mocsárvilága környékén található.

a nagy fenyőtörzs melletti vízmosság összefutásában ősi ormányosok, gazellák, ragadozók, vízimadarak lábnyomait is felfedezték a homokkőben. világviszonylatban egyedülállóak a sokmillió évvel ezelőtti élt állatok lábnyomatai. az őslénytani világkongresszus előkészületeként tasnádi kubacska andrásnak, a magyar állami földtani intézet főosztályvezetőjének irányításával szinte egyedülálló restaurációs munkát végeztek az ipolytarnóci kőmedencében. legfontosabb mindennekeelőtt a lábnyomok megmentése, preparálása volt, ezért a meg tisztított kőfelületet egy centiméter vastagságban viasszal öntötték le. ehhez a művelethez tizmázsa viaszt használtak fel./mti/

bb.9. az alacsony vízállás ellenére rengeteg árut és terméket szállítanak vízi úton

i nbj/tm/n/ki

1964. szeptember 9.

az őszi hónapokban - a máv tenérmentesítésére - sok árut és terméket szállítanak vízi úton. a hajózás megtette az intézkedéseket, hogy megbirkózhasson a nagy feladatokkal, minden vontatóját, uszályát forgalomba állította.

/folyt. köv./
8.06/-n

-6-

845 Zolt

bb.9./ az alacsony vízállás ellenére....1. folyt./ n

a hajók belföldön a duna-menti gazdaságokból körülbelül tizezer tonna cukorrépát szállítanak az erosi cukorgyárba, az első szállítmányok már meg is érkeztek. a következő hetekben körülbelül 50 uszály viszi a kenderet a dunaföldvári kendergyárba. dunabogdányból és szobról nagy mennyiségű követ továbbítanak uszályokon, elsősorban az ország déli részébe. a hajók visszafelé tüzfát hoznak a fővárosba, illetve a felső-dunai kikötőkbe. a tiszán jelenleg elsősorban sódert továbbítanak az uszályok.

a nemzetközi forgalomban a mahart az aldunai kikötőkből vasércet olajat, kisebb mennyiségben műtrágyát szállít, míg a felső-dunán linzából havonta körülbelül 20.000 tonna műtrágya jut a magyar kikötőkbe.

ezekben a hetekben sok nehézséggel kell megbirkóznia a mahart-nak, mert a duna alacsony vízállása miatt az uszályok rakterületét az al-dunán csak 50, a duna felső szakaszán pedig 60-80 százalékban tudják kihasználni. mivel a duna-tengerjáró hajók nem tudnak budapestig hajózni, a magyar exportárut remiig uszályokon viszik és ott rakják át a duna-tengerjáró hajókra.
/mti/

..

bb.11. elkészült kazincbarcika főterének rendezési terve

vid/lk/n/ki

1964. szeptember 9.

elkészült kazincbarcika főterének rendezési terve. eszerint a központi teret az épülő 400 személyes kórház szomszédságában, az egykori sportpálya helyén alakítják ki. a főtéren építik fel a kilencemeletes tanácsházat, a bükkaljai bányazüzem irodaházát, az állami áruházat, a művelődési otthont és a postát. a tanácsház építését előreláthatóan már a jövő évben megkezdik./mti/

..

bb.13. hizott pecsenyecsikók nyugati exportra

vid/gö/tr/n/ká

1964. szeptember 9.

több nyugati államba szállítunk étkezési célokra csikókat, a keresletet azonban nem tudjuk kellőképpen kielégíteni. ezért az állattenyésztési kutató intézet apajon, a kiskunsági állami gazdaságban pecsenyecsikó hizalási kísérleteket kezdett. tizenegy hidegvérű, két hónapos csikóval kezdték meg a „hizalókurát,, a fiatal állatokat korán elválasztották az anyjuktól és azóta választékos táplálékon, árpa-, kukoricadarán és lucernaszénán tartják őket. jelenleg naponta egy kilóval gyarapodnak az állatok. a szakemberek számítása szerint az állatok 8-9 hónapos korukra elérik a 350-400 kilós súlyt./mti/

-7-

8.10/m

845 Zolt

bb.10. tizenegy felsődunai város és település regionális iparfejlesztésről készítették tanulmányt - győrben mintegy negyven-ezerrel nő a lakosok száma a harmadik ötéves tervben.

i sb/lk/n/vg.

1964. szeptember 9.

a városépítési tervező vállalat regionális osztályának dolgozói az építésügyi minisztérium megbízásából széleskörű ipartelepítési vizsgálatokat végeznek az országban. korábban csak egyes városok, új ipari központjainak telepítésére dolgoztak ki részletes tanulmányokat. pintér lászló építész és munkatársai azonban most már elkészítették az első nagyobb összefüggő terület, az esztergom és győr közötti felsődunai ipari övezet fejlesztésének regionális tervtanulmányát.

az országos tervhivataltól kapott előzetes adatok alapján 11 város és ipari település beruházásait hangolták össze. ezen a területen a harmadik ötéves tervben több mint 50 gyár bővítését, vagy új üzem építését tervezik az iparágak, a regionális vizsgálóknak az volt a célja, hogy ezek a beruházások ne szétszórtan, hanem a településeknek egy-egy megfelelő területén, összevontan épüljenek fel és így egyszerre több üzem kapjon közös közüzem és más szolgáltató részlegeket. ennek az elgondolásnak alapján célszerűbben telepíthetik az új lakónegyedeket is. a regionális vizsgálatoknak megfelelően a felsődunai ipari övezet területén győrben, továbbá komárom-szőny-almásfüzítő körzetében, valamint esztergom-dorog-tokod-tát-nyergesujfalu-lábatlan-süti szakaszán alakítják ki az iparfejlesztés három nagy csomópontját.

győr lesz a legnagyobb ipari csomópont, ahol a fejlesztés 30 nagyüzemet érint. a tervezők a város hat körzetének részletes tanulmányozása alapján kijelölték az összevont ipartelepítésre legalkalmasabb területet, ahol többek között külön kis vízművek helyett egy regionális vízmű szolgálja ki majd az üzemeket. megállapították azt is, hogy az új üzemek munkaerő-ellátása miatt mintegy 40.000 új lakosnak kell helyet biztosítani a városban. ezzel győr csaknem 110.000 lakosu várossá fejlődik a harmadik ötéves tervben. így az állami erőből tervezett hétezer és az állami támogatással előirányzott ezer lakáson felül további 1500 lakás építéséről is kell gondoskodni. kidolgozták az új lakóterület egészségügyi, kulturális és szociális közintézmény-ellátásának, a mezőgazdasági terményeket adó zöldövezet fejlesztésének terveit is. a dunai ipari övezet másik két csomópontjában érdekes módon érvényesítették azt az elvet, amely az üzemektől távolabbra kell helyezni a lakótelepet. a dorogna kerülő új üzemek dolgozói sokkal egészségesebb és jobb ellátott területen, esztergomban kapnak lakótelepet. a két város iparfejlesztésének hatására esztergom a jelenlegi 24.000-ról majdnem 40.000 lakosu várossá bővül. hasonló megfontolásból a szőnyi és almásfüzítő új üzemek munkásainak majd komáromban építenek lakótelepet.

/folyt. köv./
8,20/m

846 Zseli

-8-

bb.10./ tizenegy felsődunai...1. folyt./ n

a nagy dunamenti ipari övezet régi gyárainak bővítése és új üzemeinek építése mintegy 11 milliárd forintba kerülne, a lakótelepek, valamint közintézmény- és közműhálózat kialakítása pedig ötmilliárd forintba kerülne. a tervezők már továbbították a regionális iparfejlesztési tanulmányt az építésügyi minisztériumhoz és a megyei, valamint a városi tanácsokhoz. ez a tanulmány nem kötelező terv, de már most jelentős segítséget nyújt az illetékes hatóságoknak az új beruházások sorsának eldöntésében, a gazdaságos ipartelepítés elveinek érvényesítésében./mti/

..

bb.12. cserebogár pajor invázió a bakony vidékén

vid/ká/tr/n/la

1964. szeptember 9.

a bakony vidéken ebben az évben rendkívüli módon elszaporodott a cserebogár pajor. csupán a zirci járásban 12 millió forint értékű kárt okozott. bakonygyiróton a 60 hold új telepítésű őszibarackos 80 százalékát tönkretette, csetényben pedig 40 hold fiatal málnást kellett kiszántani kártevése miatt. megrágtá a pajor a vetőmagnak termelt nemesített burgonyát és több helyen kárt tett a lenben is.

a bakonyvidéki termelőszövetkezetek 1,8 millió forint értékű növényvédőszer igényeltek az őszi védekezésre, a növényvédelmi kutató intézet munkatársai pedig újabb nagyhatású vegyszerek alkalmazásával próbálkoznak. eddig az anaftalin származékok bizonyultak a legeredményesebbnek: hatásuk 90 százalékos volt./mti/

..

bb.14. kiválóan sikerült az alföld első falusi szolgáltató kombinátjának „premierje„

vid/ká/n/tr/la

1964. szeptember 9.

a járszág egyik legnagyobb községében, jászapátiban nyitották meg az alföld első falusi szolgáltató kombinátját. a „premier„ kiválóan sikerült. két hónap alatt nagy népszerűségre tett szert a fehérnemű javítástól a mosásig, a képkeretkészítéstől a televízió szervizig minden munkát elvégző kombinát. az első hetekben 50 ezer forint értékű szolgáltatást nyújtottak a lakosságnak. a jogi tanácsadást 800-an keresték fel, az állandó jellegű bemutatóteremben 5000-en tekintették meg a legújabb ruházati, műszaki árukat./mti/

..

-9-

8.24/-n

850 Zseli

bb 15. nemzetiségi művészegyüttes alakult kétegyháza

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

a békés megyei magyar és román nemzetiség lakta kétegyháza termelőszövetkezeti községben korábban külön kis csoportokban tanulta az ifjuság a magyar és a román népi táncokat, népdalokat, most új nemzetiségi művészegyüttest alakítottak, s a termelőszövetkezetben, állami gazdaságban dolgozó parasztfiatalok és a középiskolába járó diákok együtt tanulják az új műsorszorokat, napi táncszoportot és színjátszó-együttest alakítottak, s az első közös bemutatót november 7-én tartják, elhatározták azt is, hogy a nemzetiségi művészegyüttes a téli hónapokban vidéki műsorral keresi fel a környékbeli nemzetiség-lakta falvakat, tanyaközpontokat. /mti/

bb 16. városiasodik sárvár

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

sárvár, a vas megyei járási székhely figyelemreméltóan fejlődik az elkövetkező években. a nyugati országhatártól „a balatonhoz vezető ut mentén fekvő település törpe vízművet épít. kőszeg után ezt a községet csatornázzák a megyében. a határban talált termálvizet hasznosítják, fürdőt építenek, megjavítják a közvilágítást, az utakat. a megyei tanács az eredetileg tervezettnél egymillió forinttal többet juttat utjavításra és félmillióval „megtoldja”, a világításra szánt összeget, előreláthatóan több állami lakás épül a községben. tervezik, hogy a néhány kilométerre levő ikervári földgázt bevezetik a járási székhelyre. a várat - ahol virágzó kulturális élet volt a nádasdyak idejében s ahol tinódi lantos sebestyén is megfordult - idegenforgalmi központtá fejlesztik, rendezik a vár előtti teret s a nagyközség más forgalmas részeit. /mti/

bb 18. újfajta hagymaszedőgép készült el makón

vid/tné/m/ki

1964. szeptember 9.

a makói vas- és fémipari ktsz-ben új típusú hagymaszedőgép mintapéldánya készült el a délföldi mezőgazdasági kísérleti intézet és a kertészeti főiskola több kutatójának, illetve mezőgazdasági szakemberének tervei alapján. a gép tovább könnyíti majd a rendkívül munkaigényes hagymatermesztést. forgótárcsák segítségével kiemeli a földből a hagymát, rácsos szállítószalagon megtisztítja a földtől, majd szántéppő asztalán eltávolítja a hagymaszárakat. a gép ezután szállítóládákba tölti a hagymát, s végül emelőszerkezetével gépkocsira emeli. a sok műveletet végző kombájn-szerű gépet, ha jól beválik, sorozatban gyártják majd a makói hagymatermesztő gazdaságok részére. /mti/

8.33/-n

-10-

850 Zseli

bb 17. versenyben a „konkurrenciával”, az almásfüzitői timföldgyár művelődési háza

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

az almásfüzitői timföldgyár művelődési házában már sok érdekes kezdeményezést valósítottak meg. újabban a népművelőknek egyre nagyobb „konkurrenciával”, kell számolniuk. minden második család televízió-tulajdonos, sokan saját gépkocsijukon a fővárosba járnak színházi előadásokra. az autósok, motorosok gyakran keresik fel az ország távolabbi vidékeit. a művelődési ház azonban ötleletesen igazodik a megváltozott körülményekhez és így most is sok a látogatója. az idén félszáz timföldgyári dolgozó tanult gépkocsit vezetni, s ehhez a művelődési ház biztosította a feltételeket. autóturákat szerveztek az ország különböző vidékeire, a „világjáróknak”, pedig most angol, francia és német nyelvtanfolyamot indítottak.

hetenként egy este a kisz fiataloké a művelődési ház. író-olvasó találkozókat, könyvankétokat rendeznek, magnó-hanglemez esteket tartanak, vidám vetélkedőkre hívják meg a szomszédos komáromi kőolajipari vállalat fiataljait. a művelődési ház a timföldgyár egyes üzemszélei számára klubesteket rendez. ezeken a dolgozók családjukkal együtt szórakoznak. az idén negyvenezen vettek részt a különböző rendezvényeken. /mti/

bb 19. sikerült csökkenteni a földalatti vizek szintjét halimba környékén

vid/tné/m/ki

1964. szeptember 9.

a bakonyi bauxitbányák halimbai területén szovjet tapasztalatok alapján, újabb kísérletsorozatot végeznek a vízvédelem korszerűsítésére. eddig minden üzemből külön-külön emelték felszínre a karsztos eredetű vizet, az új eljárás azonban nagyobb fokú központosítást tesz lehetővé. a bányák mértani közép-pontjában nagyobb aknát mélyítették és ebben nagyteljesítményű szivattyúcsoportokat helyeztek el. ennek az aknának egyedüli rendeltetése, hogy egy helyre „csalogassa”, a földalatti vizeket és ezzel feleslegessé tegye a szétszórt szivattyútelepeket. az állandó vízemelés azt eredményezi majd, hogy jelentősen csökken a földalatti vizek szintje és nagyobb térségben felszáradnak az ércrétegek. a szivattyúzás máris meghozta az első eredményt, tíz méterrel csökkent a vízszint az akna környékén. /mti/

8.43/-n

-11-

851 Zseli

bb 20. kilencemeletes toronyházak épülnek zalaegerszegen

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

zalaegerszegen a nagyobb arányú lakásépítés eredményeként új városrész körvonalai bontakoznak ki, „új város épül a városban,„ az új városrészben háromezer család részére építenek otthont. az építkezés 1970-re fejeződik be. akkorra nemcsak a lakóházak, amelyeket általában ötszintesre építenek, - de emelnek tizenegy kilencemeletes lakóházat is -, hanem az ugynevezett járulékos beruházások is elkészülnek. többek között 44 tanteremmel négy általános iskola, husz tantermes középiskola, négy bölcsőde, három óvoda épül. ezeken kívül két körzeti orvosi rendelőt, gyógyszertárat, postahivatalt, tanácsi kirendeltséget, abc áruházat, élelmiszer- és vegyes-boltokat, vendéglőt, cukrászdát és klubot rendeznek be az új városrészben. a lakóházakban a zalai olaj- és gázmezőkről érkező földgázzal fűtenek. /mti/

bb 21. gimnazisták a cserkeszőlői primőrkertészetben

vid/ká/tr/m

1964. szeptember 9.

a cibakházai vörös csillag termelőszövetkezet cserkeszőlői primőrkertészete tangazdasággá lépett elő. a kunszentmártoni józsef attila gimnázium hét osztályából több mint 200 diák jár ide politechnikai oktatásra. a mezőgazdasági szakközépiskolai anyag keretében megismerkednek a téli zöldségtermeléssel és a szabadföldi kertészkedéssel. a gyakorlati oktatás céljára külön tantermet építettek a kertészetben, ahol már meg is kezdték a foglalkozást. a kijelölt osztályok naponta két elméleti és három gyakorlati órán vesznek részt. oláh józsef kertészvezető, nyugdíjas tanár irányításával a diákok önállóan termelik meg a különböző zöldségféléket. /mti/

bb 22. 140 vagon hagyma egy hajdusági termelőszövetkezetből

vid/ká/tr/m

1964. szeptember 9.

valamikor csak búzát és kukoricát termeltek a nádudvari határban, két esztendeje viszont már a makói hagyma is otthonra talált a nádudvari földeken. a vörös csillag termelőszövetkezet tavaly 30 holdról 40 vagon hagymát takarított be, s ebben az esztendőben már 120 holdon termelik az értékes növényt. három vontatóval hordják a földekről a vöröshagymát az átvevőhelyre, s naponta 10-12 vagonnal mázsalnak le. a 120 holdról 140 vagon termésre számítanak. /mti/

8,35/m

- 12 -

908 Zee

bb 23. tudományos gyűjtőmunka szolnok megyében az akadémia megbízásából

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

a magyar tudományos akadémia távlati kutatási programja alapján három önálló tudományos munkával bízták meg a szolnok megyei muzeumokat. a megye hat muzeumának szakemberei megkezdték a történelmi multban gazdag tájegység régészeti topográfiájának elkészítését. feltérképezik, a tájegység különböző pontjain található lelőhelyeket, gondoskodnak a felszínre kerülő leletek megmentéséről. megkezdődött szolnok megye naprajzi atlaszának gyűjtőmunkája is. hazánkban első ízben dolgozzák fel egy megye teljes néprajzi hagyatékait. a tervek szerint 1970-re készül el a szolnok megye néprajza című tanulmánykötet.

a szolnoki damjanich jános muzeum lett a központja a népi gyógyászat kutatásának is. az országos méretű gyűjtőmunkát már két évvel ezelőtt megkezdték és a közeljövőben fejezik be. az egyedülálló tanulmány számára eddig 30.000 adattári anyagot gyűjtöttek össze és rendszereztek. /mti/

bb 24. segítik az írástudatlanság felszámolását baján

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

bácska központjában, baján már nincs sok írástudatlan, inkább csak az idősebbek között találni ilyeneket. a hazafias népfront városi bizottsága külön akcióbizottságot alakított az analfabétizmus teljes felszámolására. a jövő év végéig nyolcvan - 50 éven aluli - írástudatlannal ismertetik meg az írás-olvasás és a számolás alapelveit. az akcióbizottság tagjai a nyáron felkutatották és összeírták az analfabétákat, s közülük tizenötön máris megkezdték a betűvel való ismerkedést. további feladatként az ugynevezett fél-analfabéták - akik nem végezték el az általános iskola alsótagozatát - beiskolázását jelölte meg a népfront. /mti/

bb 25. a borsodi dolgozók az idén már 3000 liter vért adtak

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

a borsod megyei kórházak különböző osztályain naponta átlag 20-25 liter vért használnak fel a betegek gyógyítására. ennek a vérmennyiségnek nagyobb részét a lakosság térítés nélkül biztosítja.

/folyt. köv./

8.50/-n

-13-

912 Zee

bb 25. /a borsodi ... 1. folyt./ m

az elmúlt nyolc hónapban a vöröskereszt aktívái csaknem 150 üzemen, ipartelepen és községben rendeztek véradó-napokat. ezek jó előkészítését sok helyen - többek között a diósgyőri Lenin kohászati művekben, sajóbáonyban, mádon és muhi községben - segítették azok a dolgozók is, akiknek életét az elmúlt esztendőben vérátömlesztéssel mentették meg. a széleskörű felvilágosító munka eredményeként idén 8.500 dolgozótól 3000 liter vért gyűjtöttek, s juttattak el a kórházakba. /mti/

bb 26. klubot alakítanak az ifjúsági szocialista brigádok szombathelyen

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

a szombathelyi üzemek fiataljai készülnek a kisz kongresszusra. a járóműjavítóban fiatalok brigádokat alakítottak azzal a céllal, hogy megszerzik a szocialista címet.

a pamutiparban az exporttervek teljesítését segítik az ifjúsági szocialista brigádok, míg a cipőgyárak a minőség és az új gyártmányok felett vállaltak védnökséget. nemrég elhatározták, hogy az ifjúság házában létrehozzák az ifjúsági szocialista brigádok klubját. /mti/

bb 27. hetvenhét új szocialista brigád a dunai vasműben

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

a dunai vasmű üzemében az elmúlt hetekben tartott termelési tanácskozásokon hetvenhét munkacsapatnak ítelték oda a szocialista brigád oklevelet, illetve a szocialista brigád jelvényt. ezekkel együtt a dunai vasműben eddig majdnem háromszáz brigád, a szocialista brigádversenyben résztvevők ötvenöt százaléka, kapta meg a megtisztelő címet.

a dunai vasműben a szocialista brigádmozgalom igen tevékeny patronálói a műszakiak és az alkalmazotti állományban dolgozók. közülük névszázan vagy tagjai a brigádoknak, vagy pedig „kivülről”, segítik azok gazdasági munkáját, sokan szakmai előadások tartásával fejlesztik a brigádtagok műszaki ismereteit. /mti/

8.56/-n

-14-

926 Zolt

bb 28. újabb víztárolók épülnek a nyírségben - jövőre már 18.000 holdon öntözhetnek

vid/ká/tr/m

1964. szeptember 9.

hat év alatt tizennégyszeresére növekedett szabolasz-szatmár megyében az öntözött terület. a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok négy folyó és több mint nyolc csatorna vizét használják fel a csapadék pótlására. a víz azonban még nem jutott el a legaszályosabb vidékekre, többek között a nyírségbe. a szabolasz-szatmár megyei tanács és a vízügyi igazgatóság most tervet készített a vízszegény vidékek öntözésére. ennek keretében már elkészült a vajai és a rohodi víztároló, amelyek 100 négyzetkilométer területről gyűjtik össze a csapadékot. a két tárolóban csaknem kétmillió köbméter vizet tartalékolhatnak a nyári öntözésre. a terv szerint császárszállás és székely községek határában újabb természetes víztárolókat építenek. ahol természetes tárolók építésére nincs lehetőség, csőkutakból nyernek vizet. a közeljövőben bővízű kutakat fúrnak nyírbogdány, apagy, napkor, berkesz és nyírlugos határában.

1965-ben szabolasz-szatmár megyében már több mint 18.000 hold földön öntözhetnek a nagyüzemek a folyók, csatornák, tárolók és csőkutak vizével. /mti/

bb 29. művészi tornát is tanítanak a tízéves békéscsabai balettiskolában

vid/sr/m

1964. szeptember 9.

a békéscsabai balassi bálint művelődési házban tíz éve működik igen szép eredménnyel a balettiskola. ősztől tavaszig rendszerint 100-110 gyermek tanul, ismerkedik az egészséges, jó mozgás alapfeltételeivel s a művészi tánccal. a szakszerű oktatást bizonyítja többek között, hogy a békéscsabai balettiskolából eddig nyolc tanítványt vettek fel az állami balettintézetbe.

a jó hírű balettiskolában az új tanévben bevezetik a művészi torna oktatását is. a városban nagy örömmel fogadták a bejelentést, s sokan jelentkeztek művészi tornára. /mti/

bb 30. 36 ifjúsági klub komárom megyében

vid/j/m/sr

1964. szeptember 9.

a kisz komárom megyei bizottsága megállapította, hogy az idei józsef attila kulturális szemle tartalmasabb, nagyobb szabású volt, mint a korábbi években. sokat fejlődtek a művészeti csoportok. a falusi együttesek jól felzárkóztak a városiak mellé, s különösen szembetűnő ez a kórusoknál és a népi táncosoknál. /folyt.köv./

9.00/-n

-15-

926 Zolt

bb.30./ 36 ifjúsági...1. folyt./ n

a művészeti együttesek vetélkedői többségében nagy nézőközönség előtt zajlottak le. a „színpont-versenyeken”, 51 öntevékeny művészeti együttes és 55 szőlőlista érdemelte ki az arany-, az ezüst-, és a bronzjelvényt, illetve oklevelet.

eredményes a kulturális szemle más ágazata is. már 36 ifjúsági klub működik a megyében, s tartalmas, változatos programmal gondoskodnak a fiatalok szórakozásáról, művelődéséről. országjárásokat is szerveznek. a megye csaknem minden üzeméből indulnak turák. az országos turákon az idén csaknem 15.000 komárom megyei fiatal vett részt./mti/

bb.31. miskolci kutatók munkája révén félmillió dollár kiadástól mentesül a népgazdaság

vid/lk/n/ki

1964. szeptember 9.

a miskolci tüzeléstechnikai kutató intézet nagyértékű segítséget nyújt a budapesti üzemeknek is, hogy azok a tervnek megfelelően mielőbb rátérhessenek a magas kalóriájú földgáz használatára. tavaly hatszáz fővárosi ipari kemencét vizsgáltak meg abból a célból, hogy a berendezéseknél a földgáztüzelés bevezetéséhez milyen átalakításokra, változtatásokra van szükség. a vizsgálatok eredményét az ajánlott megoldásokkal, megfelelő műszaki dokumentációval már korábban átadták. ezen túlmenően az intézet diósgyőri égővizsgáló üzemében a földgáz eltüzeléséhez megfelelő égőtípusok előállítására is kísérleteket lehetővé teszik, hogy a kemencék fűtéséhez szükséges mintegy ezeröttszáz-ezerhatszáz égőt most már hazai üzemekben készíthetik el. így mintegy félmillió dollár kiadástól mentesül a népgazdaság./mti/

bb.33. 350.000 forint értékű társadalmi munka a szeghalmi új óvoda építésénél

via/j/n/sr

1964. szeptember 9.

a sárrét „fővárosában”, szeghalmon először a törpe vízmű építésénél ismerték meg a lakosok a társadalmi munka sokoldalú előnyét. segítségükkel határidő előtt csaknem egy esztendővel megvalósult a vízmű, s bőséges, friss ivóvízhez jutott a legeludogtabb mellékutcák lakossága is. ma már maguk a lakók kérik a hazafias népfrentot, hogy különböző feladatok megvalósítására szervezzen társadalmi munkát. jelenleg az 50 férőhelyes új óvoda építésénél segít a falu „apraja-nagyja”, összesen 700.000 forintot szántak a kicsinyek otthonának felépítésére, berendezésére, s ennek felét társadalmi munkában vállalta szeghalom népe. az új óvodát előreláthatólag november 7-én adják át rendeltetésének./mti/

9.10//n

-16-

983
Zel

bb.32. meteorológiai-hidrológiai állomások a baranyai falvakban

vid/ká/n/tr/ta

1964. szeptember 9.

baranya megye falvaiban új meteorológiai-hidrológiai megfigyelő állomásokat állítanak fel azzal a rendeltetéssel, hogy segítsék a mezőgazdasági szakembereket. eddig a nagyüzemi szőlők, gyümölcsösök, kertészetek, öntözőtelepek és víztárolók kialakításánál csak a domborzati- és a talajviszonyokat vehették figyelembe a gazdaságok, a másik két fontos tényezőt - a táj éghajlati és vízgazdálkodási adottságát - nem ismerték. ezért most a megyei tanács anyagi támogatásával meteorológiai és hidrológiai megfigyelő hálózatot építenek ki, amelynek összesen 14 állomása lesz, többek között a drávai árterületen, az ormánsági futóhomokon, a kelet-baranyai löszplaton, a mecsek gerincén és a mohács-szigeten. az állomások fele már működik és hamarosan a többi is bekapcsolódik a megfigyelő munkába.

a jól felszerelt meteorológiai-hidrológiai állomásokon naponta háromszor végeznek észlelést. az adatokat, feljegyzéseket a dunántúli tudományos intézet szakemberei folyamatosan dolgozzák fel és néhány év múlva már megbízható tájékoztatást tudnak adni a termelőségvetéseknek és az állami gazdaságoknak a területükön uralkodó időjárási törvényszerűségekről, továbbá arról, hogy a vízgyűjtők az év különböző időszakában mennyi vizet szolgáltatnak. így a jövőben telepítésre kerülő szőlők és gyümölcsösök, a kialakítandó kertészetek, valamint a megépítendő öntözőtelepek és víztárolók helyét már az illető vidék meteorológiai és hidrológiai viszonyainak ismeretében jelölik ki a szakemberek./mti/

9.44/-n

-17-

10 - Zel

bb.30./ 36 ifjúsági...1. folyt./ n

a művészeti együttesek vetélkedői többségében nagy nézőközönség előtt zajlottak le. a „színpont-versenyeken„ 51 öntevékeny művészeti együttes és 59 szólólista érdemelte ki az arany-, az ezüst-, és a bronzjelvényt, illetve oklevelet.

eredményes a kulturális szemle más ágazata is. már 36 ifjúsági klub működik a megyében, s tartalmas, változatos programmal gondoskodnak a fiatalok szórakozásáról, művelődéséről. országjárásokat is szerveznek. a megye csaknem minden üzeméből indulnak turák. az országos turákon az idén csaknem 15.000 komárom megyei fiatal vett részt./mti/

bb.31. miskolci kutatók munkája révén félmillió dollár kiadástól mentesül a népgazdaság

vid/lk/n/ki

1964. szeptember 9.

a miskolci tüzeléstechnikai kutató intézet nagyértékű segítséget nyújt a budapesti üzemeknek is, hogy azok a tervnek megfelelően mielőbb rátérhessenek a magas kalóriájú földgáz használatára. tavaly hatszáz fővárosi ipari kemencét vizsgáltak meg abból a célból, hogy a berendezéseknél a földgáztüzelés bevezetéséhez milyen átalakításokra, változtatásokra van szükség. a vizsgálatok eredményét az ajánlott megoldásokkal, megfelelő műszaki dokumentációval már korábban átadták. ezen túlmenően az intézet diósgyőri égővizsgáló üzemében a földgáz eltüzeléséhez megfelelő égőtípusok előállítására is kísérleteket lehetővé teszik, hogy a kemencék fűtéséhez szükséges mintegy ezeröttszáz-ezerhatszáz égőt most már hazai üzemekben készíthetik el. így mintegy félmillió dollár kiadástól mentesül a népgazdaság./mti/

bb.33. 350.000 forint értékű társadalmi munka a szeghalmi új óvoda építésénél

via/j/n/sr

1964. szeptember 9.

a sárrét „fővárosában„, szeghalmon először a törpe vízmű építésénél ismerték meg a lakosok a társadalmi munka sokoldalú előnyét. segítségükkel határidő előtt csaknem egy esztendővel megvalósult a vízmű, s bőséges, friss ivóvízhez jutott a legeludogtobb mellékutcák lakossága is. ma már maguk a lakók kérik a hazafias népfrentot, hogy különböző feladatok megvalósítására szervezzen társadalmi munkát. jelenleg az 50 férőhelyes új óvoda építésénél segít a falu „apraja-nagyja„. összesen 700.000 forintot szántak a kicsinyek otthonának felépítésére, berendezésére, s ennek felét társadalmi munkában vállalta szeghalom népe. az új óvodát előreláthatólag november 7-én adják át rendeltetésének./mti/

9.10//n

-16-

983 Zolt

bb.32. meteorológiai-hidrologiai állomások a baranyai falvakban
vid/ká/n/tr/ta

1964. szeptember 9.

baranya megye falvaiban új meteorológiai-hidrologiai megfigyelő állomásokat állítanak fel azzal a rendeltetéssel, hogy segítsék a mezőgazdasági szakembereket. eddig a nagyüzemi szőlők, gyümölcsösök, kertészetek, öntözőtelepek és víztárolók kialakításánál csak a domborzati- és a talajviszonyokat vehették figyelembe a gazdaságok, a másik két fontos tényezőt - a táj éghajlati és vízgazdálkodási adottságát - nem ismerték. ezért most a megyei tanács anyagi támogatásával meteorológiai és hidrologiai megfigyelő hálózatot építenek ki, amelynek összesen 14 állomása lesz, többek között a drávai árterületen, az ormánsági futóhomokon, a kelet-baranyai löszplatón, a mecsek gerincén és a mohács-szigeten. az állomások fele már működik és hamarosan a többi is bekapcsolódik a megfigyelő munkába.

a jól felszerelt meteorológiai-hidrologiai állomásokon naponta háromszor végeznek észlelést. az adatokat, feljegyzéseket a dunántúli tudományos intézet szakemberei folyamatosan dolgozzák fel és néhány év múlva már megbízható tájékoztatást tudnak adni a termelőségvetkezéseknek és az állami gazdaságoknak a területükön uralkodó időjárási törvényszerűségekről, továbbá arról, hogy a vízgyűjtők az év különböző időszakában mennyi vizet szolgáltatnak. így a jövőben telepítésre kerülő szőlők és gyümölcsösök, a kialakítandó kertészetek, valamint a megépítendő öntözőtelepek és víztárolók helyét már az illető vidék meteorológiai és hidrologiai viszonyainak ismeretében jelölik ki a szakemberek./mti/

9.44/-n

-17-

10 - Zolt

bb 34. földrengési térképet készítettek Európáról a szovjet geofizikusok - folytatja tanácskozásait az európai földrengéskutatók bizottsága

t tz/tné/m

1964. szeptember 9.

szerdán folytatta tanácskozását a magyar tudományos akadémia székházában az európai szeizmológusok bizottsága.

ezen a napon az első előadások Európa földrengési viszonyairól szóltak. ebben a témakörben különösen nagy érdeklődést váltott ki az a szovjet szeizmotektonikai térkép, amely most került először a tudományos nyilvánosság elé. három szovjet geofizikus, v.v. belouszov, a.a. szorszkij és v.i. bune mutatta be a hatalmas méretű térképet, amelyen Európát dolgozták fel két szempontból. feltüntették rajta egyrészt a terület geológiai szerkezeti viszonyait, másrészt mindazokat a pontokat, ahol az elmúlt időkben hiteles adatok szerint földrengések forogtak elő. a jelek pontosan érzékeltetik az adott helyeken bekövetkezett földrengések gyakoriságát és erősségét is, így a jelek tömörülése világosan megmutatja Európa veszélyeztetett zónáit. a térképről tisztán leolvasható, hogy földrengések elsősorban a földközi tenger peremvidékeit fenyegetik, mert Európában a legtöbb és legnagyobb ilyen természeti katasztrófa eddig is Spanyolországot, Olaszországot, Jugoszláviát, Görögországot, Törökországot, Kis-Ázsiát és a Kaukázust sújtotta. Észak- és Közép-Európa viszont - beleértve a nagy orosz táblát is - majdnem teljesen földrengésmentes területnek tekinthető. a térkép igazi tudományos jelentősége azonban az, hogy nagy mértékben hozzásegíthet a földtani szerkezeti viszonyok és földrengések keletkezése közti összefüggések jobb megismeréséhez.

a szerdai ülés napirendjén a továbbiakban főleg a felső-köpeny-nyel kapcsolatos előadások szerepeltek. előzőleg azonban Fournier d'Albe, az UNESCO kedden este megérkezett képviselője szólalt fel. azt a tevékenységet ismertette, amellyel ez a nemzetközi szervezet sietett a szkopjei tragédia után a jugoszláv nép segítségére. /mti/

...

bb.35. dán nevelők látogatása a pedagógusok szakszervezetében

k vt/tné/n/la

1964. szeptember 9.

szerdán délelőtt Péter Ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára a szakszervezet székházában fogadta a tanulmányuton hazánkban tartózkodó 15 tagú dán pedagógus küldöttséget. /mti/

...

10.50/-n

-18-

1116 Zm

bb 36. koszoruzások a bolgár nemzeti ünnepe alkalmából

t bc/tné/m

1964. szeptember 9.

Bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából Jancsó Georgiev nagykövettel az élükön a budapesti bolgár nagykövetség tagjai szerdán délelőtt a szabadság téren megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet.

az ünnep alkalmából Jancsó Georgiev vezetésével a nagykövetség és a budapesti bolgár kolónia képviselői megkoszorúzták Georgij Dimitrovnak, a bolgár nép nagy fiának, a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának budapesti szobrát.

a koszorúzásoknál jelen volt Bojti János külügyminiszter-helyettes, Kovács Pál, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa. a szabadság téri emlékmű megkoszorúzásánál ott volt g.a. Gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja is. /mti/

...

bb 37. háromnapos konferencia kezdődött a vízgazdálkodási tervezés fejlesztéséről

t cs/Lk/m/ká

1964. szeptember 9.

a magyar hidrológiai társaság és a vízügyi tervező iroda rendezésében háromnapos konferencia kezdődött Budapesten, a technika házában. a hazai vízgazdálkodási szakembereken kívül Anglia, Ausztria, Csehszlovákia, Finnország, Franciaország, Lengyelország, Malaysia, a német demokratikus köztársaság, a német szövetségi köztársaság, valamint Olaszország és a szovjetunió képviselői is részt vesznek a konferencián.

szerdán reggel dr. Vitális Sándor egyetemi tanár, a magyar hidrológiai társaság elnöke nyitotta meg a konferenciát. beszédében hangsúlyozta: a vízgazdálkodás problémái az egész világon előtérbe kerültek, s most már a szoros szakmai kérdések megoldásán túlmenően mindenütt fontossá vált a szervezés és a tervezés korszerűsítése, a vízgazdálkodási beruházások gazdaságosságának növelése. a most kezdődött konferencia elsősorban a vízügyi tervezés korszerűsítését, a vízgazdálkodási beruházások népgazdasági hatékonyságának vizsgálatát és a műszaki fejlesztés új technológiai megoldásainak kidolgozását tűzte feladatul.

a megnyitó beszéd után György István, a vízügyi tervező iroda igazgatója ismertette a hazánkban alkalmazott vízügyi tervezési módszereket, a tervező szervek kialakításával kapcsolatos tapasztalatokat és problémákat. az előadást követően a vízügyi tervezés fejlesztéséről a hazai és külföldi szakemberek által készített tanulmányokat ismertették, majd megvitatták az előadásban, illetve a tanulmányokban vázolt elgondolásokat és javaslatokat. /mti/

...

11.28/-n

-19-

lc

bb 38. közlekedési balesetek

i nc/lk/m

1964. szeptember 9.

Kispesten a vöröshadsereg utja és a Vécsey utca kereszteződésénél Somogyi Zsuzsanna 11 éves iskolai tanulót a gyalogátkelőhelyen motorkerékpárjával elütötte Jülek Károly, 24 éves budapesti lakos. a kislányt súlyos állapotban kórházba szállították.

Kőbányán a Pataki István tér és a Körösi Csoma ut torkolatánál Nemes László, 15 éves ipari tanulót elütötte egy motorkerékpár. a fiút súlyos sérüléssel kórházba vitték.

a 9., kerületi Gubacsi ut 3. számú ház előtt Farkas Gyula, 21 éves budapesti lakos szabálytalan helyen ment át az uttesten, elütötte egy motorkerékpár, Farkas Gyula súlyosan megsérült és kórházba került.

a Lenin körút és a Dohány utca kereszteződésénél Csillag László, 44 éves budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget Sallai Zoltán Attila, 19 éves budapesti lakos motorkerékpárosnak és emiatt a két jármű összeütközött. a motorkerékpár vezetője súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították.

Csepelen a tanáczház téri Hév-megállónál Szabó Ede, 43 éves budapesti lakos oldalkocsis motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot, s összeütközött egy tehergépkocsival. a motoros és utasa, Kerekes Mária, 36 éves budapesti lakos súlyosan megsérült.

a 13. kerületi Váci ut és a Csavargár utca kereszteződésénél Nagyela Pál, 45 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a járda és a villamos-járdaszíj közötti részen áthaladó Petró István 51 éves budapesti lakosnak és elütötte. Petró Istvánt súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

bb 39. megkezdte működését a szentesi ruhaüzem új részlege

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

a szegedi ruhaigazgatóság szentesi telephelyén ötven méter hosszú emeletes üzemház épült. az új gyár részlegben tizenhat nappal a tervezett határidő előtt megkezdtek a termelési próbákat, a különféle munkaruhák gyártását. a konfekcióipar jelenlegi legmodernebb varrógépeivel felszerelt üzemrészben háromszázharminc új dolgozó kapott munkát. /mti/

12.05/-n

-20-

bb.40. dr. Ortutay Gyulát a nemzetközi népmesekutató szövetség alelnökévé választották

i hi/tr/n/zs

1964. szeptember 9.

az UNESCO égisze alatt működő nemzetközi népmesekutató szövetség, valamint a nemzetközi néprajzi és folklór szövetség augusztus 31 és szeptember 8 között Athénben ülésezett. a tanácskozáson az európai és a tengerentúli országokból több mint 150-en vettek részt. a magyar kutatókat dr. Ortutay Gyula akadémikusnak, a tit elnökének vezetésével öt tagú delegáció képviselte. küldöttségünk részvétele a nemzetközi összejövetelen rendkívül sikeres volt, kutatóink előadásai nagy érdeklődést váltottak ki. az elismerést jelzi az is, hogy dr. Ortutay Gyulát a nemzetközi népmesekutató szövetség alelnökévé, s a nemzetközi néprajzi és folklór szövetség elnökségi tagjává választották. /mti/

..-

bb 41. tizennégy mentő dolgozik a Tiribesi bánya berendezéseinek helyreállításán - pécsről ötven dési-féle mentőkészüléket küldtek a bányászok részére

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

a Tiribesi aknában szerdán már nagyobb erővel kezdődött meg a helyreállítás. tizennégy bányamentő szállt le a bánya mélyére, s hozzákezdtek a villamos transzformátorállomás és a bányabeli villanyhálózat kiépítéséhez. szerdán déltájban sem a gáz tömegét, sem a vízmennyiséget illetően nem volt változás. a bányát csak a jól felszerelt bányamentők közelíthetik meg, ők dolgoznak a szivattyúk, a szállítóvillák és más berendezések szerelésén.

az ország bányavidékei közül elsőként a pécsi bányászok küldtek segítséget a Tiribesieknek. szerda reggelre mentőkészülékek használatát oktató szakember és ötven dési-féle mentőkészülék érkezett pécsről Tiribesi-bányára. a mentőkészülékek használatának oktatása már megkezdődött.

a szerda délelőtti jelentések szerint valószínűnek látszik, hogy a kétszázezer tonnányi szén rejtő nyugati bányamezőt, ahol a víz- és gázbetörés történt, véglegesen fel kell adniuk a Tiribesi bányászoknak.
/folyt.köv./
12,50/m

- 21 -

lc

bb 41. /tizennégy ... 1. folyt./ m

a szénmedence több aknaüzemében a bányászok vállalták, hogy a tiribesi akna naponkénti négyszázhusz tonnás kiesését a következő napokban terven felüli szénrel pótolják, a keddi reggeltől szerda reggelig esedékes tervét 100.4 százalékra teljesítette a tröszt, különösen a nagybáttonyi üzemek - ide tartozik a tiribesi akna is - tettek ki magukért, a kányási, a szoros-pataki és a nagybáttonyi aknák dolgozói együttesen 110 százalék fölött teljesítették keddi tervüket. /mti/

bb 42. szeptember 15-ig pótlékmentesen lehet adót fizetni

i ni/gk/m/zs

1964. szeptember 9.

a fővárosi tanács pénzügyi osztálya felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy akiknek az első féléről adóhátralékuk nincs, 1964. második félelvi esedékes adójukat - a gépjárműadót is - szeptember 15-ig pótlékmentesen fizethetik be a kerületi tanácsok pénzügyi osztályánál, az együttesen kezelt adók számlájára. /mti/

bb.43. időjárásjelentés

tné/n

1964. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 9-én 13 órakor:

felhőátvonulások

a 45. szélességi körből északra egymásután nyomulnak az óceáni léghullámok a szárazföld belső területei felé, hazánkban tegnap felhős, északkeleten jobbára borult idő volt, a dunántúlon és az északkeleti országrészekben sokfelé esett az eső, a lehullott csapadék mennyisége általában nem haladta meg az 1-2 mm-t, csak hajdudorogon mértek 5-, tiszabecsen 8 mm, esőt, a hőmérséklet napközben 17-22 fokra emelkedett, ma hajnalra 10-14 fokra hűlt le a levegő, ma délelőtt hazánkban felhős volt az idő, szentgotthárdról és nyíregyházáról átfutó esőt jelentettek, budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 16 fok volt, a sokévi átlagnál 2.3 fokkal alacsonyabb, szerdán 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, mérsékelttel emelkedő irányzatú, a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 16 fok.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, néhány helyen kisebb eső, mérsékelt, időnként élénkebb nyugati, északnyugati szél, a nappali felmelegedés 1-2 fokkal erősödik, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 20-24 fok között, a duna vízállása 177 cm. /mti/

13.15/-n

-22-

le

bb 44. tizennégyezer hold burgonya betakarítását kezdték meg a nógrádi dombhátakon

vid/ká/tr/m

1964. szeptember 9.

a nógrádi dombhátakon, és az ipoly-völgyében megkezdtek az idei termésű burgonya betakarítását, a közös gazdaságok az eddiginél is gondosabban szervezték meg a tizennégyezer holdnyi burgonya felszedését: naponta mintegy kétezren dolgoznak a burgonyatáblákon, s már szedés közben különválogatják az étkezésre és illtetésre szánt gumókat, a szövetkezeti és háztáji portákon újabb válogatásra kerül majd sor, így a piacokra a legjobb minőségű burgonyát szállíthatják. /mti/

bb 46. tanévnyitó az agrártudományi egyetemen

t kz/hné/m/ká

1964. szeptember 9.

gödöllőn, a magyar agrárfelsőoktatás központjában szerdán több mint 3000 általános mezőgazdasági és mezőgazdasági gépészmérnök hallgató részvételével ünnepélyesen megnyitották az agrártudományi egyetem új tanévet. dr. magyar andrás rektor ünnepi beszédében rámutatott, hogy az utóbbi években örömdetesesen megnövekedett a fiatalok körében az agrártudományok iránti érdeklődés. a képzésnek - bár ehhez is minden lehetőséget megadnak - nem az az elsődleges célja, hogy specialistákat és tudósokat neveljenek, olyan általános képzettségű, gyakorlati szakembereket akarunk adni a mezőgazdaságnak - mondotta a rektor -, akik valóra tudják váltani a nagyüzemi gazdálkodásban rejlő összes lehetőségeket, a hallgatók munkájuk során érezzék azt a felelősséget, amely abból hárul rájuk, hogy az állam minden egyes tanuló képzéséhez évenként mintegy 30.000 forinttal járul hozzá, az állam anyagi áldozatvállalásáról mindennél többet mond az a két adat, mely szerint az idén az összes hallgatók 60 százaléka kap ösztöndíjat, s 78 százalékukat helyezik el korszerűen felszerelt diákokthozokban, egy új, 400 személyes diákokthoz éppen ezen a napon nyitja meg kapuit.

dr. magyar andrás megnyitó beszéde után az első éves hallgatók letették a hagyományos esküt, majd az ünnepség résztvevőinek meleg ünneplése közepette bejelentették, hogy török károly, 82 éves nyugalmazott mezőgazdásznak az egyetem tanácsa gyémánt-diplomát adományozott, a több évtizedes eredményes munka megbecsülését kifejező okmányt dr. magyar andrás rektor nyújtotta át az idős szakembernek. /mti/

13.40/-n

-23-

le

bb.47. a felsőfoku technikai tanács ülése

t vt/gk/n/zs

1964. szeptember 9.

a művelődésügyi minisztériumban szerdán ülést tartott a felsőfoku technikai tanács. az értekezleten részt vett dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, s ott voltak a felsőfoku technikumok és szakiskolák felett felügyeletet gyakorló szaktárcák oktatási osztályvezetői is. a tanácskozáson toth istván, a művelődésügyi minisztérium műszaki felsőoktatási főosztályának osztályvezetője számolt be az új típusú tanintézetek feladatairól. elmondta, hogy az idén a múlt évihez képest nőtt az érdeklődés a felsőfoku technikumok iránt. jelenleg már 47 felsőfoku technikum működik, amelyek 53 szakon képeznek szakembereket a népgazdaság különböző területeire.

a tanácskozás napirendjén szerepelt többek között a szakmai gyakorlatok, az esti és a levelező oktatás, s a kihelyezett tagozatok kérdése./mti/

bb.49. török a kukoricát szolnok megyében

vid/ká /tr/n/bs

1964. szeptember 9.

szolnok megyében, az ország egyik legnagyobb kukoricatermelő körzetében beérett az idei termés, s a korán vetett táblákon megkezdtek a kukorica törését. kunhegyes, szolnok, török-szentmiklós és jászberény körzetében az első napokban 400 holdról került góréba a termés./mti/

bb.50. jelentkezzenek a károsultak

n/zs

1964. szeptember 9.

sorozatossalalás miatt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és eljárást indított ifj. nagy antal 21 éves foglalkozás nélküli, érdekváros, platan utca 167/8 szám alatti lakos ellen. a büntetett előéletű fiatal ember intézményektől, magánszemélyektől filmfelvétel, fényképezőgépeket, magnetofont csalt ki és azokat értékesítette. az eddigi megállapítások szerint ily módon 35 000 forintos kárt okozott. az 1. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, - akik még nem tettek feljelentést ellene -, hogy személyesen jelentkezzenek budapest, 1., pauler utca 13. 2. emelet 204. szám alatt, vagy telefonon a 353-730-as számon./mti/

.-24-

le

bb 48. bányász traktorbrigád a kozármislenyi gépállomáson

vid/ká/tr/m

1964. szeptember 9.

a mecseki szénbányászati tröszt vájára! és csillései, akik korábban a mezőgazdaságban dolgoztak, minden ősszel visszatérnek néhány hónapra a szántóföldekre és segítenek a termelőszo-
vetkezeteknek. a mostani őszön is mintegy félszáz bányász ült gépre és szánt, vet a baranyai határban. a kozármislenyi gép-
állomáson egész brigád alakult a bányászokból, akik valamennyien komlón dolgoznak. a tizenkét vájár, segédvájár és csillés-
hunyadi lajos vájár vezetésével - már harmadik éve segít minden ősszel a mezőgazdaságnak. a gépállomás valamennyi brigád-
ja kölcsön adott nekik egy-két traktort, úgyhogy most hat erő-
géppel dolgoznak - mégpedig éjjel-nappal. a környéken „repü-
lóbrigád„-nak nevezik a komlói bányászok traktorbrigádját, ugyanis mindig ott „vetik be„, ahol nagyon sürges a munka. mind a gépállomás, mind a termelőszo-
vetkezetek vezetői elégedtek a munkájukkal. tíz naponként átlag ötven-hatvan norma-
málhold a teljesítményük, ami - az év nagyobb részében fejte-
kalapáccsal dolgozó emberektől - szép eredménynek számít. család-
juktól nem szakadnak el az őszi hónapokban sem, hiszen személygépkocsijukon, vagy motorkerékpáron rendszeresen ha-
zalátogatnak komlóra./mti/

...

bb 52. vízhiány a tapolcai barlangfürdőben

vid/lk/m/ki

1964. szeptember 9.

a miskolc alatt húzódó melegvízi források az idén igen meg-
tréfálták a vízügyi szakembereket. augusztus végén a selyem-
réti új városrészben végzett kutatófurás eredményeként 620
méter mélységből percnként 4.600 liter melegvíz tört a felszín-
re. ugyanakkor az innen pár kilométerre fekvő híres tapolcai
barlangfürdőben erősen csökkent a források hozama és a termál-
medencékben a szokásos 120 centiméter helyett jelenleg 40 cen-
timéteres víz van. emiatt a barlangfürdő üzemeltetését beszü-
nítették. szakemberek megállapították, hogy a mésztufából feltö-
rő források vízhozamának csökkenése az idei csapadékmentes nyár
következménye. ezért az év végéig a barlangfürdőt zárva tartják
és közben elvégzik a felújítási munkákat. /mti/

...

14.49/-n

-25-

le

bb.51. három budapesti vállalat
kiállítása szombathelyen

vid/lk/n/ki/bs

1964. szeptember 9.

szombathelyen a derkovits művelődési otthonban három budapesti vállalat rendezett kiállítást. a divatáru, a sport- és játék, valamint az óra- és ékszernagykereskedelmi vállalat mintegy két és félezer őszi- téli ujdonságot, napi használati cikket mutat be a vasi kereskedelmi szakembereknek. a szakmai jellegű kiállítás iránt nagy az érdeklődés, s máris többszáz ezer forint értékű árut rendeltek a vas megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat, az állami áruház és a földművesszövetkezeti boltok képviselői.
/mti/

..-

bb 53. jugoszláv szövetkezeti vezetők a szövosz elnökénél

i kz/ká/m

1964. szeptember 9.

misa sztojanovics, a jugoszláv szövetkezetek központi szövetsége elnökségének tagja, a vajdasági szövetkezeti szövetség elnöke vezetésével 4 tagú jugoszláv szövetkezeti delegáció tartózkodik hazánkban. szirmai jeno, a szövetkezetek országos szövetségének elnöke szerdán, a szövosz székházában fogadta a jugoszláv vendégeket./mti/

...-

le

14.50/-n

-26-

bb. 54. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

k/hbj/a/ki

1964. szeptember 9.

hogy a langyosvízü pünkösdfürdő és római fürdő szeptember 13-án, vasárnap este bezár./mti/

..-

bb. 45. az öntözéses gazdálkodás eredményeiről tárgyalt a csongrád megyei képviselőcsoport

vid/ká/tr/a/bs

1964. szeptember 9.

csongrád megye országgyűlési képviselőcsoportja szerdán szentesen tartotta ülését, amelyen megtárgyalták az ország egyik legaszályosabb vidékének öntözési problémáit. ezen a tájon, az alföld déli részén gyakran három-négy aszályos esztendő követte egymást, amikor a növények szinte kiégték a földből.

az 1960-as év volt az első, amikor sikeresen szálltak szembe a pusztító szárazsággal. erről számolt be paczuk istván, a megyei tanács vb. elnökhelyettese. a nagyarányú öntözés-fejlesztési tervek végrehajtása után tizenhatezer holdról ez évben már negyvenkétezer holdra növelték az öntözhető területet, jövőre pedig további huszonöt százalékkal növelik a mesterséges csapadékban részesíthető földek arányát. a legnagyobb szabású öntözőrendszer jelenleg pankotán épül, ahol fokozatosan nyolcezer hold gyengén termő szikes földet vonnak be az intenzív gazdálkodásba. nem csupán az öntözés feltételeit teremtik meg, hanem ellátják a mezőgazdasági üzemeket szakemberekkel is: a jövő év tavaszáig négyszáz új öntöző szakmunkást képeznek ki.

a képviselőcsoport tagjai a tanácskozás után ellátogattak a mintaszéri öntözéses termelést folytató szentesi árpád és a Mindszenti tiszavirág tsz-be./mti/

..- 1*

le

15.30/a

- 27 -

bb 55. a váci utca 33 szám alatti gorkij könyvesboltot

1 tf/tr-lm sr

1964. szeptember 9.

felújítása után újból megnyitották. a raktárat „felfrissítették”, bőséges szépirodalmi, ifjúsági és ismeretterjesztő könyvanyaggal egészítették ki. a polcokon ki-ki kedve szerint válogathat különböző idegennyelvű kiadványok, szovjet szépirodalmi művek, művészeti albumok, színes reprodukciók, hanglemezek, képeslapok és különleges szovjet játékok között. a bolt naponta 1/2 9-től este 6 óráig tart nyitva./mti/

--

bb 56. meghalt németh jános, a munkásmozgalom régi harcosa

gk-lm bs

1964. szeptember 9.

75 éves korában elhunyt németh jános a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. a magyar partizán szövetség saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása csütörtök délután fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb 58. csemegezőlő bemutató a szőlészeti kutató intézet kecskeméti telepén

vid ká/sk-lm bs

1964. szeptember 9.

a szőlészeti kutató intézet kecskeméti mathiász jános telepén, valamint lakiteleki szaporítógazdaságában, szerdán bemutatóval egybekötött csemegezőlő nemesítési tapasztalatcsere rendeztek. a kutatók és a gyakorlati szakemberek immár hagyományos találkozóján megjelent soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes. katoná józsef a szőlészeti kutató intézet igazgatója tájékoztatójában az intézet nemesítési eredményeiről, az új hibridek gyors elszaporításának módszereiről beszélt. a kecskeméti mathiász jános telepen előállított új csemegezőlőfajtákból az idén már szaporítóanyagot adnak a nagyüzemeknek. ezek a fajták a küllemre, tetszetősek, izesek, augusztustól késő őszig egymást váltva érnek és kemény húsúak, többségükben jól bírják a szállítást.

a tanácskozás résztvevőinek ezután bemutatták az új csemegezőlő fajtákat és fajtajelölteket. ez utóbbiak közül különösen figyelemreméltó az a hibrid, amelyik a csabagyöngyével egyidőben érkezik, s annál izletesebb, keményebb húsú bogyókat nevel./mti/

16.15/s

--
- 28 -

le

bb 59. dobi istván látogatása a mezőgazdasági kiállításon

t ie/s bs

1964. szeptember 9.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán látogatást tett a 65. országos mezőgazdasági kiállításon. szőke mátyásnak, a kiállítás igazgatójának kalauzolásával megtekintett több pavilont és szabadtéri bemutatót.

az üzemszervezési pavilonban különösen nagy érdeklődéssel tanulmányozta dobi istván az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek üzem- és munkaszervezetét ismertető táblázatokat és grafikonokat, s elbeszélgetett az agrártudományi egyetem szaktanácsadóként ott tartózkodó munkatársaival. dobi istván hosszabban időzött az állattenyésztési bemutatóknál, részletesen érdeklődött a különböző állattartási technológiák működése, eredményei iránt. a szarvasmarhaistállóban kiss lajossal, balaskó józseffel és baksa józseffel, a csurgói buzakalász tsz., a csepregi és a hódmezővásárhelyi állami gazdaság állatgondozóival, a mélyalmos tojóház előtt horváth sándor egri tsz-taggal beszélgetett, akik kérdésére beszámoltak a kiállításon szerzett tapasztalataikról. dobi istván látogatása végén a bemutató pálya tribünjéről végignézte az önjáró mezőgazdasági gépek és a legjobb tenyészállatok felvonulását.

a kiállítás megtekintése után dobi istván, az elnöki tanács elnöke elmondotta, hogy igen kedvezők a benyomásai. a „kiállítási tárgyak”, elsősorban a kertészeti termékek jól kifejezik, hogy a magyar mezőgazdasági termelés milyen természeti adottságokkal rendelkezik, s hogy ezeket mind jobban hasznosítsuk. dobi istván hangsúlyozta: örömmel tölti el a fejlődésünkről tanuskodó kiállítás, de örül annak is, hogy a mezőgazdasági dolgozók, a falusi emberek nagy érdeklődéssel nézik és tanulmányozzák mezőgazdaságunknak nemcsak az eddigi eredményeket, hanem a jövő lehetőségeit is tükröző seregszemléjét./mti/

--

16.20/s

le

- 29 -

bb. 57. megkezdődött a nemzetközi időmérleg-kutatási értekezlet

t/ms/hné/a/zs

1964. szeptember 9.

Szerdán a magyar tudományos akadémia szociológiai kutató-csoportjának tanácsstermében megkezdődött az európai társadalomtudományi kutatáskoordináló és dokumentációs központ által kezdeményezett nemzetközi időmérleg-kutató munkálat részvevőinek első tudományos értekezlete. A három napos tanácskozáson a szovjetunió, Lengyelország, Magyarország, Jugoszlávia, Belgium, Franciaország és a német szövetségi köztársaság neves szociológusai vesznek részt.

A tanácskozást Szalai Sándor akadémiai levelező tag, a nemzetközi időmérleg-kutató munkálat igazgatója nyitotta meg, majd Mátrai László akadémikus, az akadémia társadalmi történeti tudományok osztályának osztálytitkára, az akadémia és a magyar tudományos élet nevében üdvözölte a jelenlévő külföldi tudósokat. Meltatta az UNESCO támogatásával létrehozott nemzetközi központ jelentőségét a különböző társadalmi és gazdasági rendszerű országok társadalomtudományi-együttműködésében. A magyar UNESCO bizottság nevében Kürti György főtitkárhelyettes üdvözölte az értekezletet. A külföldi részvevők nevében P. Feldheim brüsszeli professzor mondott köszönetet azért, hogy az akadémia és a magyar UNESCO bizottság Budapesten vendégül látja a nemzetközi tudományos tanácskozás résztvevőit.

Ezután megkezdődött a tanácskozás. Az értekezleten megvitatják a nemzetközi időmérleg-kutatómunkálat módszertani és szervezési kérdéseit. A kutatómunka célja annak vizsgálata, hogyan hat ki az iparosodás és a városiasodás az egyes ipari központok és környékük dolgozóinak napi időbeosztására és életmódjára. A szociológiai adatfelvételre minden részvevő országban egy ipari várost és a vonzáskörébe tartozó vidéket jelölnek ki. A kutatásoktól többek között azt várják, hogy elősegítik a különböző nemzetek és társadalmak kölcsönös jobb megismerését, és értékes adatokat szolgáltatnak a kulturális és társadalmi élet tervezéséhez. /mti/

--

15.30/Lm

-30-

le

bb 60. hűvös, borús idő Európa nagy részén, a déli partvidékeken kánikula - csütörtökön kissé fokozódik a felmelegedés - a hét második felére szárazabb, derültebb idő ígérkezik

i cs/sk-lm bs

1964. szeptember 9.

Európa nagy részére a nyugatról jött kisebb ciklonok és izobárikus „teknők”, szeles, csapadékos, hűvös időjárást hoztak. 25 fokon felüli nyári melegüket már csak a kontinens déli szegélyéről, a Pireneusok és a Fekete-tenger északi partvidékét összekötő vonaltól délre fekvő területekről jelentettek a megfigyelők, ahol még anticiklon uralkodik. A szerdai maximumok Portugáliában, Spanyolországban és Görögországban általában elérték a 30-32 fokot, Cordobában 36 fokos kánikulai meleget mértek.

Hazánkban kedden is, szerdán is többnyire borús volt az idő, a csapadék mennyisége azonban csak az északkeleti megyékben haladta meg a 3 millimétert. A nappali hőmérséklet felső szintje kedden 17-22, szerdán 18-21 fok között alakult ki. A Budapesten mért napi középhőmérséklet 1-2 fokkal maradt el a sokévi átlagtól. A Balaton víze már csak 16-17 fokig melegedett fel. A meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a következő 36 órában még számítanunk kell felhősödésre, sőt kisebb esőkre is. Az általában mérsékelt északnyugati szél időnkint felerősödik, a magasabb légköri viszonyokról készített térképek azonban fokozatos javulást jeleznek: remény van arra, hogy a kontinens déli szegélye felett elhelyezkedő anticiklon a hét második felében északabbra nyomul, s az eddiginél derültebb, szárazabb, csendesebb időjárás köszönt ránk. A hőmérséklet már csütörtökön emelkedik egy-két fokot: az előrejelzés szerint a maximumok a délutáni órákban 20-24 fok között alakulnak ki. /mti/

--

bb 61. a Franciaországban

vid j-lm sr

1964. szeptember 9.

Sikerrel szerepelt Debreceni Kodály-kórus szerdán hazaérkezett. A 75 tagú együttes részt vett a Toursi nemzetközi kórusfesztiválon. /mti/

--

16.44/s

- 31 -

le

bb. 62. csaknem harmincezer látogatója volt az imex 1964-nek - ki-
osztották a nemzetközi bélyegkiállítás díjait

i/kf/kf/a/ki

1964. szeptember 9.

az imex 1964. nemzetközi motivum és olimpiai bélyegkiállítás
csütörtökön bezár. az érdekes nemzetközi esemény iránti érdeklődés-
re jellemző, hogy egy hét alatt csaknem 30 000 látogató nézte végig
a szebbnél szebb bélyegösszeállításokat. a kiállítás egy hete alatt
egész sor, nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi filatelista éle-
tet érintő, esemény is lezajlott. a fipco, a motivum bélyeggyűj-
tők nemzetközi szervezete megtartotta idei kongresszusát, amelyen
egyebek között nevezetes döntés született. a fipco egyesült a
bélyeggyűjtők világszövetségével, a fipj-pel. a vásárvárosok
filatelista vezetői ugyancsak budapesti tanácskoztak. határozatuk
nyomán jövőre, a 800 éves vásárváros jubileuma alkalmából lipcsében
rendezik meg az intermess 3. elnevezésű nemzetközi bélyegkiállítást.

bár hatalmas anyagot - mintegy 150 000 bélyeget kitevő külön-
féle érdekes motivum gyűjteményeket - kellett elbírálnia a nem-
zetközi zsűrinek, idejében végzett a munkával, összeállította
a kiállítás értékelését, odaitélte a díjakat. szerdán délután a
magyar bélyeggyűjtők országos szövetségének székházában megtartot-
ták a díjkiosztó ünnepséget. az imex 1964. nemzetközi nagydíját
o.cronsjö svéd gyűjtő vitte el páratlan szépségű, értékes művé-
szettörténeti bélyegösszeállításával. a kiállítás nemzeti nagydi-
ját dr. huzián lászló kapta állatokat ábrázoló bélyeggyűjteményéért.
ezenkívül számos aranyozott ezüst, bronz érmet és diplomát osztot-
tak ki a legsikerültebb bélyegösszeállítások tulajdonosainak. /mti/

..-

bb. 63. megnyílt az építőipar első országos műszaki-propaganda
hónapja

k/sb/lk/a/ki

1964. szeptember 9.

az ém építőipari főigazgatóság és az építők szakszervezeté-
nek képviselői szerdán a bartók béla uti munkásszálláson ünnepélye-
sen megnyitották az építőipar első országos műszaki-propaganda
hónapját. hétfőtől, szeptember 14-től mintegy 150 helyen kezdőd-
nek meg a műszaki-propaganda hónap rendezvényei. a hetenként vál-
tozó program alapján a műszaki könyvekről, az építőipari szak-
filmekről, a műszaki fejlesztés eredményeiről és a legjobb újítások-
ról, valamint az üzemi akadémiák szakoktatási terveiről rendeznek
kiállításokat, előadásokat és vitákat a munkásszállásokon és a
legnagyobb építkezéseken. /mti/

16.50

..-
- 32 -

le

bb 64. falusi tit-csoportok alakulnak a hajdusági községekben

vid j-lm sr

1964. szeptember 9.

debrecenben szerdán együttes elnökségi ülést tartott a
hazafias népfront és a tudományos ismeretterjesztő társulat
megyei vezetősége. megjelent és a vitában felszólalt bugár
jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkár-
helyettese is.

gyarmati kálmán, a tit megyei titkára többek között
elmondotta, hogy az 1963-64-es évadban 4620 rendezvényt tartottak
a hajduságban. bejelentette, hogy az ismeretterjesztés szélesebb
körű kibontakoztatására a jövőben a tit a népfronttal együtt
fejti ki tevékenységét. szólt arról is, hogy az ismeretterjesztés
iránt az érdeklődés a hajdu-bihari községekben, a falusi lakosság
körében évről-évre nő. októberben a hajduság minden községében
és városában értelmiségiek részvételével tanácskoznak, s ugyanakkor
megalakulnak a falusi tit-csoportok, azzal a feladattal, hogy
emeljék a községekben a népművelési munka színvonalát. debrecen-
ben összehívják a tsz akadémiák első megyei tanácskozását, ezen-
kívül 160 órás tsz akadémiákat indítanak. /mti/

..-

bb 65. a debreceni kossuth lajos tudományegyetem tanévnyitója

vid j-lm sr

1964. szeptember 9.

szerdán tartotta tanévnyitóját a debreceni kossuth
lajos tudományegyetem, amelyen megjelent ilku pál művelődésügyi
miniszter is. dr. némedi lajos, a debreceni kossuth lajos tuda-
ományegyetem oktatási rektorhelyettese ünnepi beszédében bejelen-
tette, hogy elkészült és átadták a 288 személyes új egyetemi
kollégiumot.

a tanévnyitón 460 elsőéves hallgató ünnepélyesen le-
tette az egyetemi esküt. a debreceni tudományegyetemen
csütörtökön megkezdődnek az előadások. /mti-

..-

bb 66. magyar tudós a német mikológiai tanácskozáson

i cs/sk-lm ká

1964. szeptember 9.

a német demokratikus köztársaság biológiai egyesülete
mikológiai szakosztályának meghívására dr. kalmár zoltán kandi-
dátus, a magyar gombaszakoktatási bizottság titkára, szerdán
weimarba utazott, ahol részt vesz a szeptember 17-20 között meg-
rendezésre kerülő mikológiai vándorgyűlésen. a neves magyar miko-
lógus ellátogat a jénai, továbbá a hallei és a lipcsei egyetemre,
s a német mikológia legjobb szakembereivel megtárgyalja a gomba-
betegségek, illetve a gombatermesztés, valamint a gombamérgezések
elhárítása témáinél legújabb kutatási eredményeket.
/folyt. köv./

17.10/a

- 33 -

le

bb 66. /magyar tudós...1.folyt./-lm

dr. kalmár zoltán most negyedizben vesz részt a német demokratikus köztársaság gombászati vándorgyűlésein és látogatásai már az eddigiekben is kölcsönösen hasznosak voltak. a németországi tapasztalatok felhasználásával építették ki hazánkban a gombaszak-
oktatás és ellenőrzés országos hálózatát, ugyanakkor a német mikológusok is jól hasznosították munkájukban a magyarországi gombakutatások eredményeit./mti/

--

bb 68. elutazott a német szocialista egységpárt pártmunkás-
küldöttsége

i ms/tr-lm zs

1964. szeptember 9.

a német szocialista egységpárt pártmunkás küldöttsége, amely harri tischnek, a központi bizottság tagjának, rostock megye pártbizottsága első titkárának vezetésével néhány napot töltött hazánkban, szerdán elutazott budapestre. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren molnár lászló, az mszp központi bizottságának osztályvezetője bucsuztatta. ott volt a bucsuztatáson siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára./mti/

--

bb 69. jugoszláv egyházi vezetők magyarországi látogatása

i ms/tr-lm zs

1964. szeptember 9.

a magyarországi görögkeleti szerb egyház vikáriusának meghívására a jugoszláviai szerb egyház képviselőjében hazánkba látogatott dr. száva vukovics belgrádi püspök és dr. milas erdeján, a belgrádi görögkeleti teológia dékánja. itt tartózkodásuk alatt megtekintették a magyarországi szerb egyház több intézményét. a jugoszláv egyházi vezetőket szerdán fogadta prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke./mti/

--

bb. 67. szolidaritási nap a guatemalai forradalom évfordulóján

i/bi/j/a/sr

1964. szeptember 9.

a guatemalai forradalom huszadik évfordulója alkalmából, ez év október 20-án, a demokratikus ifjúsági világszövetség vezetőségének határozatára nemzetközi szolidaritási napot rendeznek.

az ifjúsági világszervezet titkársága a tagszervezetekhez intézett körlevelében rámutat, hogy a guatemalai nép 20 esztendővel ezelőtt megdöntötte történelmének egyik legvéresebb diktatúráját, és demokratikus kormányzati rendszert állított helyére. a demokratikus rendszert 1954-ben az észak-amerikai imperializmus közvetlen beavakozásával megbuktatták, és jelenleg a guatemalai nép kemény csatát vív a hatalmon levő katonai diktatura ellen, a legegyszerűbb emberi jogokért. a divsz titkársága felhívja az ifjúsági szervezeteket, hogy szolidaritási nyilatkozatokkal és a guatemalai kormány elnökéhez intézett tiltakozó táviratokkal juttassák kifejezésre együttérzésüket a szabadságáért harcoló guatemalai néppel./mti/

bb. 70. magyar szakszervezeti küldöttség utazott a szovjetunióba

k/ol/gk/a/bs

1964. szeptember 9.

szerdán fabók zoltán osztályvezetőnek, a szot elnökségi tagjának vezetésével öttagú szakszervezeti küldöttség utazott a szovjetunióba, ahol a szovjet szakszervezetek szervezési és kulturális tevékenységét tanulmányozzák./mti/

--

bb 71. bernard ladysz budapesten

k ol/gk-lm zs

1964. szeptember 9.

szerdán budapestre érkezett bernard ladysz, a varsói operaház magánéneke. a művész - aki varsóban, budapesten, berlinben és vercelliben tartott nemzetközi zenei versenyeken nyert díjakat - szeptember 12-én az erkel színházban a faust előadásán mefisztó szerepében lép fel, szeptember 15-én pedig a borisz godunov című szerepét énekli az operaházban./mti/

-35-

lc

bb 72. „a csodálatos mandarin,, 200. előadása - évadnyitás az operaházban

1 ol/gk-lm zs

1964. szeptember 9.

szerdán bartók három egyfelvonásos színpadi művének előadásával nyitotta meg új évadját a magyar állami operaház. „a kékszakállu herceg vára,, nádasdy kálmán rendezésében került színre. a főbb szerepeket palánkay klára és faragó andrás énekelte. „a fából faragott királyfi,, főbb szerepeit rózska imre, kékesi mária és perlusz sándor, „a csodálatos mandarin,, főbb szerepeit pedig lakatos gabriella, fülöp viktor - harangozó gyula és forgách józsef táncolta.

az esten kórody andrás vezényelt. a táncjátékokat rendezte, koreográfiájukat tervezte és betanította harangozó gyula. a díszleteket fülöp zoltán, a jelmezeket márk tivadar tervezte.

a nagy tetszéssel fogadott évadnyitó műsorban került kétszázadszor színre „a csodálatos mandarin,, az operaházban./mti/

--

bb 73. időjárásjelentés

sk-lm bs

1964. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. szeptember 9-én, szerdán este:

felhőátvonulások

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, futó esőkkel. átmenetileg mérsékelt dél nyugati, majd időnkint élénkebb északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 19-23 fok között./mti/

--

19.50/a

- 36 -

MA

bb. 74. fogadás a bolgár nemzeti ünnep alkalmából

t/ bc/sk/a/bs

1964. szeptember 9.

bulgária felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete szerdán este fogadást adott a városligeti gundel étteremben.

a fogadáson megjelent apró antal, focs jenő, kállai gyula, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, czinege lajos és ilku pál, a politikai bizottság póttagjai, németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, benkei andrás belügy-, és bíró józsef külkereskedelmi, dr. horgos gyula kohó-és gépipari, dr. szabó zoltán egészségügyi, dr. timár mátyás pénzügyminiszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese. részt vett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja.

a meleg, baráti légkörben lezajlott fogadáson jancso georgiev és kállai gyula pohárköszöntőt mondott./mti/

--

bb 75. hazaérkezett a brnoi nemzetközi vásáron járt magyar kormányküldöttség

k sz/sk-lm bs

1964. szeptember 9.

szerdán este visszaérkezett csehszlovákiából dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter vezette kormányküldöttség. a küldöttség a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának meghívására megtekintette a brnoi nemzetközi vásárt.

a küldöttséget a nyugati-pályaudvaron rónai rudolf, kiss dezső, rödönyi károly, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesek, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium vezető munkatársai, valamint a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői fogadták./mti/

--

- v é g e -

21.00/a

- 37 -

MA

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 5. 7. Telefon: 100 400, 360 500
A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1964. szeptember 10.

pb. 1. díszes gyermekszűr a kiskunhalasi múzeumban

vid/ká/tr/bs

1964. szeptember 10.

A kiskunsági népművészet ma már ritkaságszámba menő remekével, egy díszes gyermekszűrrel gazdagodott a kiskunhalasi thorma János múzeum gyűjteménye. A gyermekszűrűt feltételezhetően kiskunsági szücsmester készítette, s az a szeged melletti üllésről került a múzeumba. A fehér színű, speciális szürkeposztóból készült kisméretű szűrű piros és zöld rátétek díszítik. /mti/

pb. 2. népes fácáncsaládok a közép-tisza vidéken

vid/ká/tr/a/bs

1964. szeptember 10.

Az utóbbi napokban a fácánok nagy csapatait figyelték meg a vadászok a közép-tisza vidéken. A szárnyasok most, hogy a kapások betakarítása is megkezdődött, előbujtak a kukoricásokból és kivonultak a gabonaföldekre, a lecsapolt rizstáblákra. Egy-egy fácányuk körül nyolc-tíz „családtagot” is megszámoltak, úgy, hogy az őszi téli vadászati idény jó eredménnyel kecsegtet. Az idei fácánszaporulatot legalább ötvenezerre becsülik. /mti/

pb. 3. százezer szál rózsát vásároltak a balatonpart autós vendégei

vid/ká/sk/a/bs

1964. szeptember 10.

A balatonaligai állami gazdaság 10 holdas rózsakertje nagy forgalmat bonyolított le a nyáron. A balatonhoz utazó, vagy az onnan érkező autósok mintegy százezer szál rózsát vásároltak. A gazdaságnak külföldi nagyban vevője is van. Josef Starkl osztrák kereskedő 10 000 fő rózsát szállított le balatonaligáról a bécsi kertek díszítésére. /mti/